

รายงานการประชุม
คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ วันพุธที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ตึกบัญชาการ ชั้น ๓
ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. นายวิชณุ เครืองาม	รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายสุรศักดิ์ เรียงเครือ	รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๓. นายณรงค์ บุญโญ	แทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	
	ที่ปรึกษาการพัฒนาาระบบราชการ	ที่ปรึกษา
	แทนเลขาธิการ ก.พ.ร.	
๔. นายธนาคม จงจีระ	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจ	กรรมการ
	ด้านกิจการความมั่นคงภายใน	
	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	
๕. นายพรชัย ชีระเวช	ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน	กรรมการ
	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	
๖. นายศิริวัฒน์ บุพาเจริญ	หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐาน	กรรมการ
	การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น	
	แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	
๗. นางสาวสุภัค ไชยวรรณ	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการคลัง	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงการคลัง	
๘. นางสาวนงศิณี โมสิกะ	ที่ปรึกษาด้านนโยบายและยุทธศาสตร์	กรรมการ
	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
	แทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
๙. นายศุภกิจ ศิริลักษณ์	รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
๑๐. นายธนาววัฒน์ สังข์ทอง	กรรมการร่างกฎหมายประจำ	กรรมการ
	แทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	
๑๑. นางชุติมา หาญเผชิญ	รองเลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
	แทนเลขาธิการ ก.พ.	
๑๒. นายเอนก มีมงคล	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ	กรรมการ
	และสังคมแห่งชาติ	
	แทนเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	
๑๓. นางพิมพ์ร โอวาสัทธี	รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
	แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	
๑๔. นางคณิตา ราชภรณ์	ผู้อำนวยการกองพัฒนาและส่งเสริมการบริหาร	กรรมการ
	งานท้องถิ่น แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
๑๕. นายจเด็จ อินสว่าง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๖. นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ

๑๗. นายอุดร ตันติสุนทร	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๘. นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ
๑๙. ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๒๐. ศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๒๑. ศาสตราจารย์พิเศษกมลชัย รัตนสกววงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
๒๒. ศาสตราจารย์นันท์วัฒน์ บรมานันท์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
๒๓. ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๔. ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๕. รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๖. นายธีรอนันต์คาร ปาทาน	ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล แทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๒๗. นายชนันฐพงศ์ ศรีวิเศษ	ปลัดเมืองพัทยา แทนนายกเมืองพัทยา	กรรมการ
๒๘. นายนิพนธ์ บุญญามณี	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา	กรรมการ
๒๙. นายมังกร ยนต์ตระกูล	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด	กรรมการ
๓๐. นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ	นายกเทศมนตรีนครยะลา	กรรมการ
๓๑. นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธ์	นายกเทศมนตรีเมืองพระประแดง	กรรมการ
๓๒. นายชูศักดิ์ วสันต์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง	กรรมการ
๓๓. นายชัยรัตน์ ทองใบ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ	กรรมการ
๓๔. นายกัมพล กลั่นเนียม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตาหลวง	กรรมการ
๓๕. นายวิชัย ไตรรัตน์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกะไหล	กรรมการ
๓๖. นายสำเนา รัศมีทัต	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง	กรรมการ
๓๗. นายวิฑูร เอี่ยมโสภาส	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายบุญเลิศ น้อมศิลป์	กรรมการ	ติดราชการ
๒. นายธนกศักดิ์ มาคะสิระ	กรรมการ	ติดราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายณวัฒน์ มหาขันธุ์	ที่ปรึกษาด้านการกระจายอำนาจ
๒. นางสาวญาติกา นิธิธีราพร	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๓. นางสาวพิมพ์นารา บัวเกิด	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๔. นายชัยวัฒน์ ภัทรกานต์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๕. นางสาวอภิรดี ประเสริฐฤทธิ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๖. นายทิวากร พิศาลสถิตย์กรรม	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๗. นายวรพจน์ จตุรนต์รศมี	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๘. นายทองดี มุ่งดี	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๙. นายอุปราช พันธุ์ภักดี	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๐. นายพหล แก้วเอี่ยม	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๑๑. นางสาวศิวาพร พรหมวงษ์	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๑๒. นายชฎิล โจนนานนท์	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๑๓. นางสาวณัฐวรรณ อินทรทิตย์	สำนักงบประมาณ
๑๔. นายเฉลิม ปราสาททอง	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๕. นางสาววาสนา ยี่รงค์	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๖. นายจิรเมธ บัวงาม	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๗. นายจุมพล สมุทรวิจิตรพันธุ์	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๘. นายอินสร อุ่นใจ	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๙. นางสาวอำภา นรนาถตระกูล	กรุงเทพมหานคร
๒๐. นางรัตนา เจริญพาณิชย์	กรุงเทพมหานคร
๒๑. นางสาวณัฐชานันท์ โชติเสถียรธรรม	กรุงเทพมหานคร
๒๒. นางสาวณณิดา วิบูลย์ธนภักดิ์	กรุงเทพมหานคร
๒๓. นางสาวสมพร ทองทวี	กรุงเทพมหานคร
๒๔. นางสาวนภา ชมไพบูลย์	กรุงเทพมหานคร
๒๕. นายไพรัตน์ เพชรราช	เทศบาลนครแหลมฉบัง

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

เนื่องจากรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธาน ก.ก.ด. ดิฉราขการสำคัญ จั้มอบหมายให้นายพรชัย สุริระเวช ที่ปรั้ษาด้านเศรษฐกิจการเงิน กรรรมการแพนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป้นประธานในที่ประชุมแพนชั่วคราว

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑

เลขาณุกการ รายงานว่า ได้จัดทำร่างรายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ด.) ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และได้แจ้งเวียนให้กรรมการทุกท่านพิจารณา ตามหนังสือ ก.ก.ด. ที่ นร ๐๑๐๗/ว ๒๐๐๒ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ แล้ว

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ก.ก.ด. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทนตำแหน่งที่ว่างลง

เลขาณุกการ รายงานว่า นายไฉน ก้อนทอง กรรมการผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีหนังสือถึงประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขอลาออกจากตำแหน่งกรรมการผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ประกอบด้วย

ฯลฯ

(๓) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนสิบสองคน ประกอบด้วยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดสองคน ผู้บริหารเทศบาลสามคน ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลห้าคน และผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารเมืองพัทยาหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นรวมสองคน ทั้งนี้ โดยให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทเลือกกันเองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๘ กรรมการตามมาตรา ๖ (๓) พ้นจากตำแหน่งเมื่อลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการหรือพ้นจากการเป็นผู้บริหารท้องถิ่น

๑) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๕ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้จัดให้มีการประชุมเพื่อเลือกกรรมการผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด และทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมดังกล่าว

ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคนหนึ่งและผู้ช่วยเลขานุการหนึ่งคนหรือหลายคนเพื่อทำหน้าที่ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๓ การเลือกกรรมการผู้แทนผู้บริหารเทศบาลตำบลให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้มีการประชุมผู้บริหารเทศบาลตำบลที่อยู่ในจังหวัดเพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้บริหารเทศบาลตำบลคนหนึ่งเป็นผู้แทนผู้บริหารเทศบาลตำบลระดับจังหวัด โดยวิธีการดังต่อไปนี้

(ก) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้จัดให้มีการประชุมเพื่อเลือกกรรมการผู้แทนเทศบาลตำบลและทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมดังกล่าวและแต่งตั้งข้าราชการในจังหวัดเพื่อปฏิบัติหน้าที่เลขานุการหนึ่งคนและผู้ช่วยเลขานุการเพื่อทำหน้าที่ตามที่เห็นสมควรและให้นำความใน ข้อ ๔ วรรคสอง ข้อ ๖ และข้อ ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(ข) ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับการเลือกเป็นผู้แทนผู้บริหารเทศบาลตำบลของจังหวัดนั้น และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งรายชื่อผู้ได้รับการเลือกนั้นให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการเลือกกรรมการผู้แทนผู้บริหารเทศบาลตำบลตามต่อไป

(๒) ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดให้มีการประชุมผู้แทนผู้บริหารเทศบาลตำบลระดับจังหวัดเพื่อเลือกกันเองให้ได้ ผู้บริหารเทศบาลตำบลคนหนึ่งเป็นกรรมการผู้แทนผู้บริหารเทศบาลตำบลและให้นำความในข้อ ๔ วรรคสอง ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ มาใช้บังคับกับการเลือกกรรมการผู้แทนผู้บริหารเทศบาลตำบลโดยอนุโลม

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการจัดการประชุมเลือกกรรมการผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเลือกกันเองให้ได้กรรมการผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทนตำแหน่งที่ว่างลง เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ซึ่งที่ประชุมได้เห็นชอบให้ นายชัยรัตน์ ทองใบ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง เป็นกรรมการผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทนตำแหน่งที่ว่างลง

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง รายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้ประกาศให้ นายชัยรัตน์ ทองใบ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง เป็นกรรมการผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทนตำแหน่งที่ว่างลง

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๒ การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า คณะอนุกรรมการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีศาสตราจารย์นันทวัฒน์ บรมานันท์ เป็นประธาน ได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการฯ และคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติที่คณะอนุกรรมการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการแก้ไขเพื่อให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา จำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่...) พ.ศ.

๒. ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจราจรในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.

๓. ร่างพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่...) พ.ศ.

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ ไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเรียบร้อยแล้ว ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คณะรัฐมนตรีได้ลงมติอนุมัติหลักการเมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๑ ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

๒. ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจราจรในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. คณะรัฐมนตรีได้ลงมติอนุมัติหลักการเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ และรับทราบแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรองกรอบระยะเวลา และกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองที่ออกตามร่างพระราชบัญญัตินี้ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

๓. ร่างพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คณะรัฐมนตรีได้ลงมติอนุมัติหลักการเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา แจ้งว่าได้ดำเนินการพิจารณาตรวจร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจราจรในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอเสร็จเรียบร้อยแล้ว และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ได้แจ้งยืนยันร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ ไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว โดยมีสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สาระสำคัญมีดังนี้

๑.๑ เพิ่มพินัยямคำว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” และคำว่า “ข้าราชการส่วนท้องถิ่น”

๑.๒ การแต่งตั้งผู้บริหารหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นของ อบท. เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวกับโรงงานจำพวกที่ ๑ และจำพวกที่ ๒ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรมและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ดังกล่าว

๑.๓ เพิ่มเติมอำนาจเป็นการเฉพาะให้รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมสำหรับโรงงานจำพวกที่ ๒ และกำหนดเงื่อนไขสำหรับการออกกฎกระทรวง ให้กระทำได้เฉพาะกรณีมีเหตุอันสมควรอันเกิดจากภัยธรรมชาติหรือภาวะทางเศรษฐกิจหรือเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมกิจการให้เกิดขึ้นใน อบท. เท่านั้น

๑.๔ กำหนดให้ค่าธรรมเนียมรายปีและเงินเพิ่มสำหรับโรงงานจำพวกที่ ๒ ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอดรถในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. สาระสำคัญมีดังนี้

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมพินัยямคำว่า “รถ” “ที่จอดรถ” และ “ข้อบัญญัติท้องถิ่น”

๒.๒ ให้ อบท. มีอำนาจจัดระเบียบการจอดรถ สำหรับเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นไปตามความพร้อมของ อบท. ซึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยคำนึงถึงขนาดความหนาแน่นในการจราจร รายได้ และขีดความสามารถ ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างคุ้มค่าและประสิทธิภาพ

๒.๓ อำนาจของ อบท. ในการจัดระเบียบจอดรถ มีอำนาจในการตราข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อจัดระเบียบการจอดรถ การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมจอดรถ โดยทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงชนบท ช่วงใดผ่านชุมชนในเขต อบท. ส่วนราชการที่มีหน้าที่ดูแลรักษาจะมอบหมายให้ อบท. เป็นผู้ดูแลก็ได้

๒.๔ หน้าที่และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่

๒.๔.๑ พนักงานเจ้าหน้าที่ในการจัดระเบียบการจอดรถและเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ณ สถานที่จอดรถ

๒.๔.๒ สั่งให้ผู้จอดรถในที่ที่กฎหมายจราจรทางบกกำหนดห้ามจอดไว้ให้เคลื่อนย้ายรถออกไป หากไม่พบผู้ขับซึ่งจะใช้เครื่องมือบังคับไม่ให้เคลื่อนย้ายรถ หรือเคลื่อนย้ายรถไปไว้ ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นก็ได้ มีอำนาจกล่าว ดักเตือน และเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวน

๒.๕ กำหนดให้ อบท. อาจมอบหมายให้เอกชนทำหน้าที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมจอดรถแทนก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

๒.๖ กำหนดให้ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่าย ค่าดูแลรักษารถ ค่าปรับตกเป็นรายได้ของ อบท.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่าได้ส่งร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอดรถในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. และเอกสารการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าว ไปเพื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไปแล้ว ขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่าง

พระราชบัญญัติจัดระเบียบการจราจรในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. อยู่ระหว่างการพิจารณาของ คณะกรรมาธิการการปกครองท้องถิ่น สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ประธาน กล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ จัดระเบียบการจราจรในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. อยู่ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมาธิการการ ปกครองท้องถิ่น ส่วนร่างพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. อยู่ในการพิจารณาสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นางสาวอภิรดี ประเสริฐฤทธิ ผู้อำนวยการส่วนนิติการ สำนักงาน ก.ก.ธ. กล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. อยู่ระหว่าง การพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ยังไม่แล้วเสร็จเนื่องจากมีประเด็นของกรมศิลปากรที่เสนอขอเข้าไปด้วย

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๓ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

เลขาธิการ รายงานว่า พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๕ ตอนที่ ๙๒ ก ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป สรุปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ธ.) สรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดคำนิยาม “หน่วยงานของรัฐ” ให้หมายความว่า อปท. ซึ่งเป็นหน่วยที่ขอรับหรือ ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย

๒. มาตรา ๒๙ วรรคแรก กำหนดเกี่ยวกับการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุน อปท. ซึ่งเป็นเงินอุดหนุนสำหรับดำเนินการโดยทั่วไปหรือสำหรับดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะให้ อปท. ยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด และวรรคสอง กำหนดให้ สำนักงานงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนสำหรับดำเนินการทั่วไปของ อปท. ให้สอดคล้องกับกฎหมาย ว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท.

ประธาน กล่าวว่า พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลเกี่ยวข้องกับ อปท. คือ ๑) ให้ อปท. เป็นหน่วยรับงบประมาณ ซึ่งสำนักงานงบประมาณได้ดำเนินการโดยให้ อบจ. นำร่องเป็นหน่วยตั้ง งบประมาณโดยตรงก่อน ๒) สำหรับการยื่นคำขอตั้งงบประมาณผ่านส่วนราชการต้นสังกัด ขอให้ผู้แทน สำนักงานงบประมาณชี้แจงต่อไปด้วย

นายอุดร ตันติสุนทร ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน กล่าวว่า อบจ. ตั้งงบประมาณได้แล้วต่อไปจะดำเนินการกับเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล สำหรับ อบต. จะเป็นหน่วย ตั้งงบประมาณได้หรือไม่ จะใช้เวลานานเท่าใด

นางพิมพ์ โอวาสัทธี รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ แทนผู้อำนวยการ สำนักงานงบประมาณ กล่าวว่า ขณะนี้ อบจ. ทั้ง ๗๖ แห่ง ขอเสนอตั้งงบประมาณตรง โดยมีกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น (สท.) เป็นพี่เลี้ยงแล้ว และจะทยอยดำเนินการตามความพร้อมของ อปท. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ อปท. ทุกประเภทจะเสนอขอตั้งงบประมาณโดยตรงเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

ประธาน กล่าวว่า กำหนดหรือไม่ว่าจะต้องดำเนินการเสร็จภายในกี่ปี

นางพิมพ์ โอวาสัทธี กล่าวว่า ปัจจุบันยังไม่มีกำหนดที่ชัดเจน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้มีการนำร่องกับ อบจ. ส่วนเทศบาล และ อบต. ต้องดูความพร้อมอีกครั้ง ถ้าพร้อมคงดำเนินการเพิ่มเติม ได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่นในสาขา รัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า ผู้แทนของสำนักงานงบประมาณได้แจ้งเบื้องต้นว่า กรณีของเทศบาล และ อบต. มีแผนที่จะเริ่มใช้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งหมายความว่ากระบวนการจะเริ่มปลายปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งนี้เทศบาล และ อบต. ได้เข้ารับฟังการชี้แจงกระบวนการต่าง ๆ เมื่อเดือนที่แล้ว ซึ่งในการประชุมคณะอนุกรรมการ ด้านการเงิน การคลังและงบประมาณ ผู้แทน อบจ. มีข้อสังเกตว่า สำนักงานงบประมาณได้มีการชี้แจงกระบวนการต่าง ๆ ตามแบบฟอร์มและหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้กับผู้แทน อบจ. แต่มีข้อจำกัดในการรับรู้ หรือเข้าใจตรงกันทั้ง ๗๖ แห่ง ซึ่งระบบอาจมีปัญหาหรือข้อจำกัดหรือไม่ ถ้า อบจ. ๗๖ แห่ง ยังไม่พร้อมจะเกิดปัญหากับเทศบาล และ อบต. ที่มีจำนวนอีก ๗,๐๐๐ กว่าแห่ง ซึ่งสำนักงานงบประมาณอาจจะต้องมีการชี้แจง ชักซ้อมหรือทำความเข้าใจให้ทั่วถึง มิฉะนั้น การจัดทำคำขอตั้งงบประมาณอาจไม่ทัน จะทำให้เกิดปัญหาได้

นายนิพนธ์ บุญญามณี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา กล่าวว่า ในทางปฏิบัติ ถ้าให้ท้องถิ่นทั้ง ๗,๘๐๐ กว่าแห่ง เป็นหน่วยรับงบประมาณทั้งหมด เวลาไปชี้แจงงบประมาณในชั้นกรรมาธิการที่สภา ค่อนข้างยาก ซึ่งแนวทางการเสนองบประมาณของ อบท. ไปยังสำนักงานงบประมาณให้จังหวัดละ ๑ บัญชีของท้องถิ่น โดยให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกันและควรให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดและยุทธศาสตร์ชาติ แล้วจัดทำ เป็นแผนแม่บท เพื่อมาชี้แจงงบประมาณที่สภาหรือมีผู้แทนมาชี้แจงสภาอีก การหารือร่วมกันเพื่อจัดทำเป็นแนวทางการ จัดทำคำขอของงบประมาณของท้องถิ่นต่อสำนักงานงบประมาณ เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ โดยให้ท้องถิ่นไปทำแผนร่วมกันซึ่งจะ ส่งเสริมการทำแผนพัฒนาท้องถิ่นด้วย

ประธาน กล่าวว่า ประเด็นของรองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ คือ กระบวนการ ถ่ายทอดและชักซ้อมความเข้าใจให้กับเทศบาล ควรมีการเตรียมการเพื่อที่จะถ่ายทอดให้เข้าใจกัน ส่วนสำนักงานงบประมาณมีแนวทางรับไปดำเนินการอยู่แล้ว ส่วนนายนิพนธ์ บุญญามณี ให้ข้อสังเกตที่ดีว่า อบท. ๗,๐๐๐ กว่าแห่ง เป็นหน่วยรับงบประมาณ การชี้แจงงบประมาณในชั้นกรรมาธิการที่สภาอาจจะมีคามยุ่งยาก จึงควรจัดระบบ ให้เสร็จที่จังหวัดและให้มีผู้แทนมาชี้แจง ๑ คน ถามสำนักงานงบประมาณว่า ปัจจุบันได้กำหนดแนวทางการชี้แจง งบประมาณของ อบท. เป็นหน่วยรับงบประมาณอย่างไร

นางพิมพ์พร โอวาลิทธิ กล่าวว่า ได้เตรียมการไว้แล้วและจะไม่มีปัญหา เพราะ สำนักงานงบประมาณได้ดำเนินการชี้แจงเป็นภาค เป็นเขต เป็นกลุ่มจังหวัด ซึ่งดูในภาพรวมอยู่แล้ว ฉะนั้น อบจ. ทั้ง ๗๖ แห่ง จะไม่มีปัญหา สำหรับเทศบาล และ อบต. คงเริ่มตั้งงบประมาณโดยตรงในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แต่ ต้องดูความพร้อมด้วย ซึ่งต้องจัดระบบอีกครั้งว่าจะชี้แจงอย่างไรที่จะสามารถดำเนินการได้ทันเวลา เช่น จัดเป็นกลุ่ม ทั้งนี้จะให้ดำเนินการแต่ละแห่งครั้งเดียวคงไม่ได้

ประธาน กล่าวว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้เทศบาล และ อบต. เป็นหน่วยรับ งบประมาณ แต่ขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละแห่ง กรณีที่จะให้มีการชี้แจง ถ้าสำนักงานงบประมาณทำแผนจะทำให้ สะดวกขึ้น ดังนั้นสำนักงานงบประมาณควรมีความชัดเจนในเร็ววันนี้ ถ้ามีความชัดเจนอย่างไร มีขั้นตอนอย่างไร ขอความ กรุณาแจ้งที่ประชุมด้วย เพราะว่า อบท. จะได้เตรียมตัว

นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ นายกเทศมนตรีนครยะลา กล่าวว่า ความเป็นอิสระของ ท้องถิ่นในการตั้งงบประมาณจะเกิดปัญหา เพราะว่าเมื่อต้องไปชี้แจงงบประมาณต่อกรรมาธิการที่สภา ไม่ว่าจะเป็น กระทรวงหรือจังหวัดต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้วย ส่วนยุทธศาสตร์จังหวัดเป็นส่วนที่เป็นปัญหาในพื้นที่ คิดว่าคงไม่มีใครเข้าใจมากกว่าคนในพื้นที่ เมื่อใดก็ตามที่ถูกบล็อก ปัญหาจะไม่ได้รับการพิจารณา กรณีการตั้งงบประมาณ ของท้องถิ่นจะมีช่องว่างให้ท้องถิ่นสามารถตั้งงบประมาณในการแก้ปัญหาของท้องถิ่นเอง มิฉะนั้นจะทำให้งบประมาณที่ อบท. ได้รับค่อนข้างแข็งตัว ไม่สามารถตอบโจทย์การแก้ปัญหาในพื้นที่ได้

ประธาน กล่าวว่า ในวาระ ๓.๓ สำนักงานงบประมาณควรนำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ของที่ประชุมไปดำเนินการ เพราะเป็นข้อเสนอแนะที่ดีมาก เนื่องจาก อบท. มีจำนวนมากกว่า ๗,๐๐๐ แห่ง การมีความ พร้อมและการเตรียมตัวอาจจะไม่เท่ากัน การที่จะให้เทศบาล และ อบต. ๗,๐๐๐ กว่าแห่งมาชี้แจงทีเดียว หรือให้มี

การจัดกลุ่ม จะทำให้เกิดประโยชน์กับทางสำนักงบประมาณที่จะเรียบเรียงและจัดรูปแบบของการจัดทำคำชี้แจงให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ วาระนี้เป็นวาระเพื่อทราบ ทางสำนักงบประมาณรับทราบข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของที่ประชุมไปดำเนินการ

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้เดินทางมาถึงห้องประชุมและทำหน้าที่ประธาน ก.ก.ธ.

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธาน ก.ก.ธ. ได้สอบถามความคืบหน้าของกฎหมายท้องถิ่น ๖ ฉบับ ดำเนินการถึงขั้นตอนไหน

นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่า กฎหมายท้องถิ่นทั้ง ๖ ฉบับ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแก้ไขประเด็นเพียงเล็กน้อยก่อนที่จะนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ประธาน กล่าวว่า การขอแก้ไขบางประเด็นนั้น คณะรัฐมนตรีได้รับทราบแล้ว และไม่ขัดข้องซึ่งจะเป็นเรื่องของวาระ แต่ว่าแก้ทุกฉบับ แต่ละฉบับจะต่างกัน คาดว่าจะส่งให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ได้ก่อนสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ และจะนำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อลงพระปรมาภิไธยต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๔ การกำหนดแนวทางการจัดทำงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

เลขานุการ รายงานว่า คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบการกำหนดแนวทางการจัดทำงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี มิติพื้นที่ (Area) ระหว่างวันที่ ๒๕ กันยายน - ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑

๒. นายกรัฐมนตรีมอบนโยบายการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ระหว่างวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน - ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๑

๓. กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ (สงป.) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และธนาคารแห่งประเทศไทย ร่วมกันพิจารณาการประมาณการรายได้การกำหนดนโยบายวงเงินงบประมาณรายจ่าย และโครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปี ระหว่างวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ - ๔ มกราคม ๒๕๖๒

๔. อปท. จัดทำรายละเอียดคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีฯ ถึงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ ส่งสำนักงบประมาณในวันอังคารที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒

๕. สำนักงบประมาณจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ และรับฟังความคิดเห็น ระหว่างวันที่ ๓๐ เมษายน - ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒ หลังจากนั้นสำนักงบประมาณนำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีฯ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในวันอังคารที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แล้วจัดพิมพ์เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบในวันอังคารที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒

๖. ฝ่ายนิติบัญญัติ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีฯ วาระที่ ๑ ในวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๒ และวาระที่ ๒ - ๓ ในวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

๗. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีฯ ขึ้นทูลเกล้าถวายในวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๒ เพื่อประกาศบังคับใช้เป็นกฎหมายต่อไป

นางพิมพ์ โอวาทิธี กล่าวว่า สำนักงานประมาณยังคงใช้แนวทางการจัดทำงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายฯ แบบเดิมก่อน จนกว่าจะมีความชัดเจนมากขึ้น ซึ่งอาจต้องมีการปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยสำนักงานประมาณจะได้ปรับและนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ประธาน กล่าวว่า ยังอยู่ในกระบวนการจัดทำ ยังไม่แล้วเสร็จจะต้องปรับปรุงอีกหลายขั้นตอน จึงแจ้งเพื่อให้ที่ประชุมทราบความคืบหน้า สำนักงานประมาณสามารถบอกวงเงินงบประมาณของรัฐบาลได้หรือไม่ว่าประมาณเท่าใดจากวงเงินงบประมาณของรัฐบาลทั้งหมด ๓,๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

นางพิมพ์ โอวาทิธี กล่าวว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วงเงินงบประมาณของรัฐบาลจำนวน ๓,๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เป็นรายได้ของ อปท. ๒,๗๕๐,๐๐๐ ล้านบาท เมื่อคำนวณเป็นสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลร้อยละ ๒๙.๔๗ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ไม่ต่ำกว่าปีที่ผ่านมา

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๕ ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.

เลขานุการ รายงานว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๗/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๗๘/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. และลงมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะได้นำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป

ประธาน กล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. รัฐบาลนำทูลเกล้าฯ แล้ว รอการบังคับใช้

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๖ การจ่ายค่าป่วยการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เลขานุการ กล่าวว่า คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้มีมติเห็นชอบให้เพิ่มค่าป่วยการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่จากเดิมอัตราเดือนละ ๖๐๐ บาทต่อคน เป็นเดือนละ ๑,๐๐๐ บาทต่อคน ตามภาระงานที่เพิ่มมากยิ่งขึ้น เช่น การร่วมกับทีมหมอครอบครัวในการดูแลผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม รองรับการสร้างประชากรที่กำลังเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ตามที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอ โดยเห็นควรให้ปรับเพิ่มค่าป่วยการ อสม. เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ในส่วนของวงเงินสำหรับค่าใช้จ่ายในการเพิ่มค่าป่วยการ อสม. ให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงานประมาณ (สปป.) และให้กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นและข้อสังเกตของสำนักงานประมาณไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

สำนักงานประมาณเห็นชอบการเพิ่มค่าป่วยการ อสม. จากอัตราเดือนละ ๖๐๐ บาท ต่อคน เป็นเดือนละ ๑,๐๐๐ บาทต่อคน หรือเพิ่มขึ้น ๔๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน ซึ่งสอดคล้องกับค่าใช้จ่ายและภาระงานที่ได้รับมอบหมายเพิ่มขึ้น และอนุมัติวงเงินสำหรับค่าใช้จ่ายในการเพิ่มค่าป่วยการ อสม. จำนวน ๑,๐๕๔,๗๒๙ คน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ โดยใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นที่กระทรวงการคลังอนุมัติกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี ถึงวันทำการสุดท้ายของเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ ภายในกรอบวงเงินทั้งสิ้น ๔,๒๑๘,๙๑๖,๐๐๐ บาท (๑,๐๕๔,๗๒๙ คน คนละ ๔๐๐ บาท เป็นระยะเวลา ๑๐ เดือน) ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ทั้งนี้ การเพิ่มค่าป่วยการ อสม.

ดังกล่าวมีผลทำให้ภาระงบประมาณเพิ่มขึ้น จึงขอให้กระทรวงสาธารณสุขหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการกิจกรรม มาตรการหรือโครงการประมาณการรายจ่าย แหล่งเงินที่จะใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามนัยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมีข้อสังเกตดังนี้

๑. กระทรวงสาธารณสุขควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินภาระงานและผลการปฏิบัติงานที่เพิ่มขึ้นจากเดิมให้ชัดเจน รวมถึงความไม่ซ้ำซ้อนของค่าใช้จ่ายที่จะได้รับจากโครงข่ายเน็ตประชารัฐเพื่อยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เพื่อเป็นเงื่อนไขในการเพิ่มค่าป่วยการในครั้งนี้ ตลอดจนควรมีกลไกการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. ขอให้กระทรวงสาธารณสุขประสานงานกับกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรุงเทพมหานครจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อขอรับการจัดสรรงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นตามขั้นตอนต่อไป

คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลังและงบประมาณ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

๑. ค่าป่วยการ อสม. ได้กำหนดให้เป็นรายการเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่ อบท. ข้อเท็จจริง อบท. โดย อบจ. จะทำหน้าที่ธุรการในการเบิกจ่ายเงินรายการดังกล่าวให้กับสาธารณสุขจังหวัดเพื่อเบิกจ่ายให้กับ อสม. ต่อไป

๒. จากมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ทำให้ค่าป่วยการของ อสม. เพิ่มมากขึ้น ซึ่งค่าป่วยการดังกล่าวคิดเป็นสัดส่วนรายได้ของ อบท. กับรายได้สุทธิของรัฐบาล ส่งผลกระทบต่อสัดส่วนรายได้ของ อบท. จึงเห็นว่าไม่ควรจัดสรรเงินอุดหนุนรายการดังกล่าวให้แก่ อบท. โดยควรให้กระทรวงสาธารณสุขเสนอคำรับขอรับการสนับสนุนงบประมาณดังกล่าวต่อสำนักงบประมาณโดยตรง

ที่ประชุมมีมติรับทราบและให้นำเสนอข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการฯ เสนอ ก.ก.ธ. เพื่อทราบต่อไป

นายศุภกิจ ศิริลักษณ์ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า สิ่งที่เป็นข้อสังเกตหลายเรื่องได้ดำเนินการแล้ว เช่น เรื่องการกำหนดงานเพิ่มเติมซึ่งได้กำหนดให้มีการรายงานขณะนี้กระบวนการเบิกจ่ายค่าป่วยการ อสม. จะผ่านระบบ E-payment ซึ่งเป็นระบบเบิกจ่ายเงินผ่านกรมบัญชีกลาง โดยสาธารณสุขจังหวัดเป็นหน่วยงานที่จ่ายค่าป่วยการของ อสม. ตอนนี้ปัญหาคือเงินจำนวนมากจ่ายคนเป็นล้านคนทุกเดือน ส่วนเรื่องการนับรวมค่าป่วยการ อสม. ในสัดส่วนรายได้ของ อบท. มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ มอบหมายให้กระทรวงการคลังและสำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่โครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) โดยไม่นับรวมอยู่ในงบประมาณที่อยู่ในสัดส่วนของเงินอุดหนุนที่รัฐจะต้องจัดสรรให้แก่ อบท. ทั้งนี้ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นไป และเห็นว่าค่าป่วยการ อสม. ที่เพิ่มขึ้นควรใช้หลักการนี้เช่นกัน เนื่องจากเป็นหลักการเดียวกัน หากตั้งเงินไว้ที่กระทรวงสาธารณสุขก็เป็นปัญหากับกระทรวงสาธารณสุขแทน

นายนิพนธ์ บุญญามณี กล่าวว่า ที่ผ่านมาการจ่ายค่าป่วยการ อสม. อบจ. เป็นแค่ทางผ่านเท่านั้น กว่า อสม. จะได้รับต้องใช้เวลาและผ่านหลายขั้นตอน จาก อบจ. ไปสาธารณสุขจังหวัด โอนไปสาธารณสุขอำเภอ และโอนไป รพ.สต. ทำให้ใช้เวลามากโดยใช่เหตุ และ อบจ. จะโอนไปให้สาธารณสุขจังหวัดก็ต้องดูแผนงาน มิฉะนั้นโอนไม่ได้ เพราะมีเงื่อนไขเวลาตรวจสอบ แทนที่ อสม. จะได้รับเงินโดยไม่เสียเวลามากกลับต้องใช้เวลา ๓ เดือนกว่าจะได้รับเงินหลังจากโอนไปแล้ว ถ้าจ่ายตรงหรือจ่ายเข้าบัญชี อสม. โดยตรงจะได้รับทันที จึงควรนำค่าป่วยการ อสม. ออกจากเงินอุดหนุนของท้องถิ่น และไม่ต้องผ่านท้องถิ่นเพราะท้องถิ่นไม่ได้ทำเรื่องนี้

ประธาน กล่าวว่า สำนักงบประมาณมีความเห็นอย่างไร

นางพิมพ์ โอวาลิทธิ กล่าวว่า โดยหลักการ ถ้างบประมาณไปลงท้องถิ่นคือคิดอยู่ในสัดส่วนรายได้ของท้องถิ่น เช่น เรื่องขยะจะจัดสรรงบประมาณให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแต่คิดอยู่ในสัดส่วนรายได้ของท้องถิ่น เพราะถือว่าเป็นการนำงบประมาณลงไปท้องถิ่น เช่นเดียวกับเบี้ยยังชีพต่าง ๆ จะจัดสรรตามภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) แต่คิดรวมอยู่ในสัดส่วนรายได้ของท้องถิ่น

ประธาน กล่าวว่า ฝ่ายเลขานุการ จะดำเนินการอย่างไรต่อไปได้ในเรื่องนี้ เพราะว่า คณะอนุกรรมการฯ ได้มีความเห็นมาแล้ว

เลขานุการ กล่าวว่า ต่อไปหากมีการเบิกจ่ายเงินค่าป่วยการให้ อสม. โดยตรง โดยไม่ผ่าน อบท. ก็ไม่ควรที่นำมาคิดอยู่ในสัดส่วนรายได้ของ อบท.

นายนิพนธ์ บุญญามณี กล่าวว่า ขณะนี้กรมบัญชีกลางออกหนังสือสั่งการว่าการจ่ายค่าป่วยการ อสม. กรมบัญชีกลางจ่ายตรงไปที่ อสม. โดยไม่ผ่านท้องถิ่นแล้ว

รองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า ในปีงบประมาณนี้กระทรวงการคลังเริ่มจ่ายเบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุโดยตรงในจังหวัดน่าน ร้อยละ ๙ จังหวัด ส่วนจะเต็มรูปแบบเมื่อใด ไม่ทราบเหมือนกัน

นางคณิตา ราษฎร์นุ้ย ผู้อำนวยการกองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ค่าป่วยการ อสม. ที่เพิ่มจาก ๖๐๐ บาท เป็น ๑,๐๐๐ บาท จะใช้กลางไปก่อน ซึ่งกระทรวงการคลังกำหนดให้เบิกจ่ายให้ทันภายในปีงบประมาณนี้ตามมติคณะรัฐมนตรี สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กระทรวงมหาดไทยได้รับมอบหมายให้ตั้งงบประมาณ เพิ่มขึ้น ๔,๐๐๐ ล้านบาท โดยคิดอยู่ในสัดส่วนรายได้ของท้องถิ่น

ประธาน กล่าวว่า มีมติรับทราบในส่วนนี้ ขอให้ฝ่ายเลขานุการไปประสานกรมบัญชีกลาง เพื่อให้มีการเบิกจ่ายตรงต่อไป โดยไม่ต้องผ่านทั้งท้องถิ่นและกระทรวงสาธารณสุข

นายมังกร ยนต์ตระกูล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เงินอุดหนุนที่จ่ายเป็นค่าป่วยการ อสม. ๖๐๐ บาท รวม ๗,๐๐๐ กว่าล้านบาท และมีงบกลางรายการสำรองจ่ายกรณีฉุกเฉินอีก ๔,๐๐๐ ล้านบาท สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ผู้แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นบอกว่าตั้งอยู่ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งจะเพิ่มภาระอีก ๔,๐๐๐ กว่าล้านบาท จะทำให้สัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลลดลงจากที่ประมาณการไว้ ร้อยละ ๒๙.๔๗ หายไปอีก ๔,๐๐๐ ล้านบาท และทำให้สัดส่วนรายได้ของท้องถิ่นเหลือประมาณร้อยละ ๒๗ จากรายได้สุทธิของรัฐบาล

ประธาน กล่าวว่า รับทราบ เป็นข้อสังเกตที่รับไปจัดสัดส่วนรายได้ใหม่ ถ้าตกลงตามนี้ เจตนาของวาระนี้ต้องการให้ที่ประชุมแจ้งเพื่อทราบมติคณะรัฐมนตรีเท่านั้น

มติที่ประชุม รับทราบ และให้สำนักงบประมาณรับไปพิจารณาข้อเสนอของคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลังและงบประมาณไปพิจารณา เกี่ยวกับการตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อสม. ที่ไม่ควรนับรวมอยู่ในสัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล รวมทั้งให้ฝ่ายเลขานุการ ประสานกรมบัญชีกลางในการเบิกจ่ายเงินให้แก่ อสม. โดยตรง โดยไม่ผ่าน อบท. และกระทรวงสาธารณสุข

๓.๗ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณถนนที่ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

เลขานุการ รายงานว่า แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) ได้กำหนดให้กรมทางหลวงชนบทจัดทำแผนแม่บทถนนโครงข่ายทางหลวงชนบท และทางหลวงท้องถิ่น เพื่อให้ อบท. ใช้เป็นแผนงานการก่อสร้างและพัฒนาทางหลวงท้องถิ่นให้เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับทางหลวงชนบท และถ่ายโอนให้แก่ อบท. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงบประมาณ (สงป.) ได้จัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

รายการก่อสร้าง/ปรับปรุง/ซ่อมแซมถนนทางหลวงท้องถิ่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำนวน ๑๗,๒๗๓.๗๒๐๒ ล้านบาท

กรมทางหลวงชนบทแจ้งว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้จัดทำรายละเอียดข้อมูลทางหลวงท้องถิ่นเพื่อประสานงานกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในการขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒,๖๑๔ สายทาง ระยะทางรวม ๓,๙๙๐.๕๒๕ กิโลเมตร งบประมาณทั้งสิ้น ๑๐,๐๑๒.๑๗๗๒ ล้านบาท ทั้งนี้ ได้ส่งเรื่องดังกล่าวให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นด้วยแล้ว

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุน อปท. เป็นเงินอุดหนุนสำหรับดำเนินการโดยทั่วไปหรือสำหรับการดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะให้ อปท. ยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด

คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายงานดังกล่าวแล้ว มีมติรับทราบและให้ฝ่ายเลขานุการส่งเรื่องดังกล่าวให้สำนักงานงบประมาณและสมาคม อปท. ทั้ง ๓ สมาคม เพื่อทราบและใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้น เพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ และให้ฝ่ายเลขานุการฯ ส่งเรื่องดังกล่าวให้สมาคม อปท. ทั้ง ๓ สมาคมเพื่อทราบ และใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้น เพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๘ การกำหนดทิศทางการกระจายอำนาจทางการเงิน การคลังให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามบริบทของกฎหมายที่เปลี่ยนแปลง

เลขานุการ รายงานว่า สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) โดย สำนักงาน ก.ก.ธ. ได้ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการกำหนดทิศทางการกระจายอำนาจทางการเงิน การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามบริบทของกฎหมายที่เปลี่ยนแปลง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดทิศทางการกระจายอำนาจทางการเงิน การคลังของ อปท. และ ก.ก.ธ. ให้สอดคล้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเงิน การคลังของ อปท. และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. พ.ศ. ๒๕๔๒ รวมทั้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการเงิน การคลังของ อปท. ตามกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงไป โดยจัดประชุมระหว่างวันที่ ๑๘ - ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ เดอะมันทรินี เชียงราย รีสอร์ท จังหวัดเชียงราย

การประชุมการกำหนดทิศทางการกระจายอำนาจทางการเงินการคลังให้แก่ อปท. ตามบริบทของกฎหมายที่เปลี่ยนแปลง แบ่งการประชุมออกเป็น ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่เปลี่ยนแปลง และส่วนที่ ๒ ทิศทางการกระจายอำนาจทางการเงินการคลังให้แก่ (อปท.) ตามบริบทของกฎหมายที่เปลี่ยนแปลง

ส่วนที่ ๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ อปท. ที่เปลี่ยนแปลง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีการบัญญัติให้ อปท. เป็นหน่วยงานของรัฐ นอกจากนี้ยังมีกฎหมายฉบับรอง ได้แก่ พระราชบัญญัติบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๖๐ ระเบียบคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะว่าด้วยหลักเกณฑ์การกู้เงินของ อปท. พ.ศ. ๒๕๖๑ และกฎหมายฉบับรองอื่นที่เกี่ยวข้องอีกหลายฉบับ อปท. จึงต้องถือปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว สรุปได้ดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพ และมั่นคงตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทางการเงินการคลังของรัฐ และมาตรา ๒๕๐ บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการให้ อปท. มีรายได้ของตนเอง โดยจัดระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการหารรายได้ของ อปท.

เพื่อให้ อปท. สามารถดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุน การจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างเพียงพอ ในระหว่างที่ยังไม่อาจดำเนินการได้ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุน อปท. ไปพลางก่อน

๒. พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีความสอดคล้อง กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๒ และเป็นกฎหมายแม่บทการเงินการคลังของประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีแนวทางในการรักษาวินัยทางการคลังของประเทศอย่างชัดเจน ครอบคลุมนวัตกรรมการคลังใหม่ และสามารถวิเคราะห์สถานการณ์การคลังในภาพรวมของประเทศ ในกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์กว้างขึ้น ที่หน่วยงานของรัฐพึงปฏิบัติ เช่น การจัดทำงานงบประมาณการใช้จ่ายการก่อหนี้ผูกพัน และการบริหารทรัพย์สิน รวมทั้งมีการกำหนดนิยามหน่วยงานของรัฐให้รวมถึง อปท. อปท. จึงต้องถือปฏิบัติตามอย่างโปร่งใส ประหยัด และตรวจสอบได้ เพื่อให้การใช้จ่ายเงินมีวินัยทางเงินการคลัง โดยการจัดทำงานงบประมาณประจำปีของ อปท. ต้องพิจารณาถึงฐานะการคลังและความจำเป็น การก่อหนี้ของ อปท. ไม่นับเป็นหนี้สาธารณะ ไม่ว่ากรณีใด รัฐบาล จะชำระหนี้แทน อปท. ไม่ได้ และ อปท. จะต้องประเมินสถานะทางการเงินของตนเอง รวมทั้งต้องดำเนินการ ตามแผนการคลังระยะปานกลาง ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังเสนอ โดยหน่วยงานของรัฐซึ่งรวมถึง อปท. ต้องนำแผนการคลังระยะปานกลางไปประกอบการจัดทำกรอบเงินงบประมาณ รายจ่ายประจำปี การจัดเก็บรายได้ รายจ่าย และการก่อหนี้ เป็นต้น

๓. พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นกฎหมายฉบับรอง ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐฯ ครอบคลุมถึงการกู้เงินของ อปท. ว่าการกู้เงินของ อปท. จะต้องเป็นไป ตามกฎหมายจัดตั้ง และหนี้ของ อปท. ไม่นับเป็นหนี้สาธารณะ สำหรับการกู้เงินและการออกพันธบัตรเป็นไปตาม พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะฯ ซึ่ง อปท. มีหน้าที่รายงานการกู้เงินและสถานะหนี้คงค้างต่อกระทรวงการคลัง โดยกระทรวงการคลังจะนำเสนอข้อมูลการกู้เงินและรายงานสถานะหนี้ภาครัฐ ต่อคณะกรรมการนโยบายวินัยการคลังฯ และคณะรัฐมนตรี ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เป็นต้น

๔. ระเบียบคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การกู้เงินของ อปท. พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นกฎหมายฉบับรองของพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดเกี่ยวกับการกู้เงินของ อปท. ต้องพิจารณาดังนี้ ๑) เป็นโครงการลงทุน ที่มีวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ระยะเวลาการดำเนินการที่แน่ชัด ก่อให้เกิดประโยชน์ ใช้เพื่อปรับโครงสร้างหนี้หรือใช้เป็นทุนหมุนเวียน โดยไม่เป็นโครงการตามข้อห้ามของกระทรวงมหาดไทย และต้องมีการวิเคราะห์ความเหมาะสมทางเทคนิค และความ เป็นไปได้ของโครงการ ๒) สถานภาพทางการเงินการคลังขององค์กรว่ามีความสามารถในการชำระหนี้เพียงใด มีรายได้ภายใต้ เพดานการก่อหนี้หรือไม่ ๓) อปท. ต้องจัดทำแผนการเงินประจำปี มีระบบบัญชีที่เป็นมาตรฐาน มีระบบควบคุมภายใน และมีการรายงานหลังการกู้เงินให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เพื่อสำนักรายงาน รายงานต่อคณะกรรมการนโยบาย หนี้ฯ และแจ้งกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาสั่งการ

ส่วนที่ ๒ ทิศทางการกระจายอำนาจทางการเงินการคลังให้แก่ อปท. ตามบริบท ของกฎหมายที่เปลี่ยนแปลง

ปัจจุบันแม้มีการปรับเปลี่ยนกฎหมายการเงินการคลัง ทิศทางการกระจาย อำนาจด้านการเงินการคลังให้แก่ อปท. ก็ยังอยู่ในกรอบเดิม หรือเรียกได้ว่า มีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งควรมีการปรับปรุงเพื่อให้ อปท. มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น มีอิสระในการหารายได้และการใช้จ่ายเงิน เพื่อให้ อปท. มีรายได้ ที่เพียงพอต่อการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีการกำหนด วินัยทางการเงินการคลังและข้อกฎหมายที่ผ่อนคลายมากขึ้นเพื่อให้ อปท. มีการก่อหนี้ การกู้เงิน และการใช้จ่ายเงิน สะสมที่เหมาะสมและไม่เสียโอกาสในการพัฒนา จึงควรให้ความสำคัญในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. การจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ ควรแบ่งให้ชัดเจนว่าเป็นระดับชาติหรือระดับพื้นที่ โดยการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะระดับพื้นที่ควรเป็นอำนาจหน้าที่ของ อบท.

๒. การแบ่งแยกการบริหารจัดการภาครัฐ และการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ ควรมีความชัดเจนและมีความสมดุลกัน โดยหน่วยงานของรัฐดำเนินการบริหารจัดการเชิงอำนาจหน้าที่ในเรื่องการกำหนดนโยบายการวางแผน และกำกับดูแล สำหรับการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ของ อบท. ควรมีทั้งอำนาจหน้าที่และการพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อรับผิชอบและตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ทุกมิติอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. รายได้ รายจ่าย การก่อหนี้ - การกู้เงิน และเงินสะสม

๓.๑ รายได้ แนวคิดในเรื่องดังกล่าว มี ๒ แนวคิด โดยแนวทางแรกเป็นแนวทางการจัดสรรตามรายได้ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจที่กำหนดให้ ก.ก.ด. พิจารณาการจัดสรรตามหลักเกณฑ์รายได้ ทั้งนี้รายได้ของ อบท. ที่เกิดขึ้นควรเป็นของรายได้ของ อบท. นั้นตามหลักแหล่งกำเนิด เพื่อให้ อบท. มีรายได้ที่จะพัฒนาพื้นที่ อบท. ได้อย่างเต็มศักยภาพและความสามารถสำหรับ อบท. ที่มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการจัดบริการสาธารณะในพื้นที่นั้น ควรเป็นหน้าที่ของรัฐบาลส่วนกลางในการส่งเสริมหรืออุดหนุนให้ อบท. สามารถจัดบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนในพื้นที่ หรือดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล กับแนวทางที่ ๒ ที่เห็นว่า ควรมีการแบ่งสัดส่วนภาษีที่รัฐจัดเก็บให้และแบ่งให้แก่ อบท. เพิ่มขึ้น รวมทั้งให้ อบท. มีอิสระในการหารายได้ และมีการกำหนดรายได้ใหม่ เพื่อให้ อบท. มีรายได้ที่เพียงพอต่อการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. ๒๕๖๐ และเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ นอกจากนี้ หลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้เป็นตัวแปรที่สำคัญ ควรใช้ตัวแปรที่สะท้อนต้นทุนการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในพื้นที่ และพิจารณาขนาดของ อบท. ว่า มีความคุ้มค่าในการจัดบริการสาธารณะหรือไม่ และควรกำหนดให้มีการปฏิรูปรายได้ของ อบท. เป็น ๓ ระยะ ระยะสั้น การปรับปรุงการจัดสรรรายได้ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด เช่น สัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ร้อยละ ๓๕ หรือให้มีสัดส่วนรายได้สอดคล้องกับภารกิจระยะปานกลาง ควรมีการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดสรรรายได้ให้แก่ อบท. โดยให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่ายพื้นฐานขั้นต่ำของ อบท. ระยะยาว พัฒนาระบบการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อวัดความสำเร็จในการดำเนินงานของ อบท. โดยเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์ระดับท้องถิ่น จังหวัด ภูมิภาค และระดับชาติ

๓.๒ รายจ่าย เนื่องจากรายจ่าย โครงสร้าง และแผนงาน ของ อบท. ถูกกำหนดโดยรัฐบาล ซึ่งแผนงานบางแผนงานไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในพื้นที่ ดังนั้น อบท. ควรมีอิสระในการกำหนดแผนงาน

๓.๓ การก่อหนี้ - การกู้เงิน การก่อหนี้ของ อบท. มีน้อยมาก เพราะระเบียบที่เกี่ยวข้องมีการกำหนดวินัยทางการเงินการคลังเข้มมาก ซึ่งสะท้อนว่า ระเบียบไม่ส่งเสริมให้ อบท. ขนาดเล็กกู้เงินในการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญ จึงต้องมีการแก้ไขระเบียบหรือข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๔ เงินสะสม อบท. ไม่สามารถใช้จ่ายเงินสะสมได้ ทำให้เงินสะสมของท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อให้ อบท. มีการใช้จ่ายเงินสะสมที่เหมาะสมและไม่เสียโอกาสในการพัฒนา ควรมีการแก้ไขข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔. การกำหนดสัดส่วนรายได้ให้แก่ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลที่ร้อยละ ๓๕ : ๖๕ เป็นสัดส่วนที่เหมาะสมกับประเทศไทย ซึ่งใกล้เคียงกับประเทศญี่ปุ่น แต่มีความแตกต่างจากประเทศจีนที่กำหนดสัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไว้ที่ร้อยละ ๖๕ : ๓๕ นอกจากนี้ ผลงานวิจัยเรื่อง ตัวชี้วัดมาตรฐานบริการสาธารณะของ อบท. โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชี้ให้เห็นว่า รัฐควรกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลที่ร้อยละ ๔๕ : ๕๕ เพื่อให้ อบท. สามารถจัดบริการสาธารณะ

ตามตัวชี้วัดมาตรฐานที่กำหนด โดยควรกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีด้วย

๕. เงินอุดหนุน นักวิชาการบางท่านมีความเห็นว่า ควรยึดเงินอุดหนุนเป็นหลักการทั่วไปว่า ควรจัดสรรเงินอุดหนุนให้มีการกระจายตัวเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ประชาชนทั้งในเขตเมืองหรือชนบทในจำนวนที่เท่ากัน ซึ่งจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำได้ระดับหนึ่ง ทั้งที่ความเป็นจริงประชาชนชนบทควรได้รับจัดสรรมากกว่าประชาชนในเขตเมือง ตามหลักการของ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ที่ว่า “คนที่จนกว่า ควรได้มากกว่า”

๖. การพัฒนาฐานข้อมูล อบท.

๖.๑ พัฒนาระบบฐานข้อมูลของ อบท. เกี่ยวกับการเงิน การคลัง การกิจหน้าที่ และข้อมูลอื่น ๆ ให้มีความถูกต้อง เปิดเผยต่อประชาชน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาการกระจายอำนาจ และให้ความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

๖.๒ ประสานข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบริหารข้อมูลของ อบท. มีประสิทธิภาพ และนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดสรรรายได้ให้แก่ อบท. ที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

๗. แนวคิดในเชิงการเปลี่ยนแปลงการกระจายอำนาจด้านการเงิน การคลัง

๗.๑ พัฒนาให้ อบท. เป็นเมืองรูปแบบใหม่ (Smart City) เนื่องจากเมืองในหลายพื้นที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็ว จึงมีความจำเป็นต้องลงทุนพัฒนาเมืองหรือภูมิภาค ระบบการสื่อสารในลักษณะร่วมกัน และกฎหมายควรเปิดโอกาสให้ อบท. สามารถกู้ยืมเงินเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในอัตราดอกเบี้ยต่ำ และมีเงื่อนไขที่เหมาะสม โดยอาจเป็นการพัฒนาร่วมกัน หรือร่วมลงทุน มีการแบ่งความรับผิดชอบ

๗.๒ ควรเพิ่มบทบาทของชุมชน ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน ในการมีส่วนร่วมในการบริหารเงินของท้องถิ่นโดยการบริหารโครงการต่าง ๆ ร่วมกันภายใต้ทรัพยากรของท้องถิ่นที่มีการกระจายตัวและมีการจัดสรรเพื่อประโยชน์สูงสุด รวมทั้ง ให้ อบท. ทำหน้าที่ร่วมกับหน่วยงานอื่นทั้งส่วนราชการ อบท.ด้วยกันเอง และเอกชน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดบริการสาธารณะโดยรัฐไม่ต้องดำเนินการเองทั้งหมด

๗.๓ ปรับบทบาท แนวคิด และทัศนคติ ในการกำกับดูแลและการตรวจสอบ ให้เป็นกลไกในการดูแลและส่งเสริมการทำงานของท้องถิ่น โดยการตรวจสอบประเมินความคุ้มค่าไม่ควรห้ามหรือไม่สนับสนุนการทำงานของท้องถิ่นหากเป็นประโยชน์ต่อประชาชน นอกจากนี้การตีความกฎหมายอย่างเคร่งครัดเกินไปจะทำให้ อบท. เสียโอกาสในการพัฒนาและนิ่งเฉยไม่จัดบริการสาธารณะเพื่อมิให้โดนทักท้วงจากหน่วยตรวจสอบ ทั้งนี้ อำนาจในการตีความและผู้ชี้ขาดควรเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

๗.๔ การรักษาวินัยทางการเงินการคลังทั้งของรัฐและ อบท. ต้องเป็นแบบทวิวิธย์ กล่าวคือ ทั้งรัฐและ อบท. ต้องมีการรักษาวินัยทางการเงินการคลังที่เหมือนกัน

๗.๕ ส่งเสริมการกระตุ้นเศรษฐกิจโดยผ่านเครื่องมือทางการเงินการคลังหรือการบริการสาธารณะต่าง ๆ เช่น พันธบัตร กองทุน ซึ่งจะเพิ่มรายได้ให้ อบท. ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้ง อบท. ควรมีแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของตนเองได้อย่างอิสระ มีการเพิ่มอำนาจทางการเงินการคลังท้องถิ่นทั้งในเชิงปริมาณและความเป็นอิสระ และมีการขยายฐานรายได้ของ อบท. ให้เพิ่มมากขึ้น

๗.๖ ปฏิรูประบบการคลังท้องถิ่น โดยทบทวนโครงสร้างระบบภาษีว่าภาษีใดเป็นของรัฐ ภาษีใดเป็นของท้องถิ่น ควรขยายประเภทภาษีท้องถิ่นโดยการเพิ่มภาษีประเภทใหม่ ๆ และควรจัดเก็บภาษีให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว มีมติรับทราบ และให้นำเสนอ ก.ก.ถ. เพื่อทราบต่อไป

ศาสตราจารย์ศิริเรก ปัทมสิริวัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ กล่าวว่า ควรพัฒนาฐานข้อมูลท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่องวินัยทางการเงินการคลังให้เป็นที่ยอมรับ แต่จากการติดตามสถานการณ์เงินสะสมว่าเป็นอย่างไร ใช้จ่ายเป็นอย่างไร ยังมีข้อบกพร่องอีกมาก ไม่ชัดเจนว่าหน่วยงานใดทำ หรือจะให้มีการบูรณาการ

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่นในสาขารัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า มีข้อสังเกต ประเด็นที่ ๑ ระบบบัญชีของ อบต. เข้าใจว่าขณะนี้ อบต. ของงบประมาณตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดย อบต. ต้องทำคำขอตั้งงบประมาณโดยตรงและใช้เงินงบประมาณผ่านระบบ GFMS ซึ่งปัจจุบันระบบบัญชีท้องถิ่นไม่ใช่ระบบ GFMS แต่เป็นระบบของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประเด็นคือจะให้ อบต. ใช้ระบบงบประมาณของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหรือใช้ระบบ GFMS ของกระทรวงการคลัง เพราะว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รัฐบาลเริ่มให้ อบจ. ขอตั้งงบประมาณตรงทำอะไรจึงจะบันทึกการใช้จ่ายเข้าระบบได้จริง ๆ ประเด็นที่ ๒ คือ ที่ผ่านมามีการตั้งงบประมาณท้องถิ่นไม่ได้ตั้งงบประมาณเสนอสำนักงบประมาณโดยตรง นอกจากท้องถิ่นจะมีการทำงบประมาณที่อยู่ในวงเงินของรายได้ท้องถิ่น ตามสัดส่วนของรายได้รัฐบาล (๓ ล้านล้านบาท) หากพิจารณาพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ท้องถิ่นยังสามารถของงบประมาณตามยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ได้อีก ถ้าเป็นอย่างนั้นแสดงว่ากระบวนการจัดทำงบประมาณของท้องถิ่น สามารถของงบประมาณได้มากกว่างบประมาณที่ท้องถิ่นทำเป็นพื้นฐานเดิมอยู่แล้ว ถ้าจะจัดสรรงบ ๓ ล้านล้านบาท ควรจะเป็นงบพื้นฐานท้องถิ่น ส่วนการจัดสรรงบประมาณยุทธศาสตร์ชาติและงบประมาณยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ อบต. สามารถขอเพิ่มได้อีก แสดงว่าถ้าเป็นตามนี้ต้องมีการชี้แจงและต้องมีการดำเนินการเพราะว่าเท่าที่ผมเป็นคณะกรรมการติดตามผลการใช้งบประมาณตามพื้นที่ กระบวนการจัดสรรงบประมาณตามยุทธศาสตร์ ตามแผนพัฒนาภาค ยังไม่มีท้องถิ่นและกระทรวงการคลัง การบูรณาการล้มเหลวเกือบจะ ๑๐๐ % ถ้าจะจัดสรรงบประมาณให้ท้องถิ่น ๗,๐๐๐ กว่าแห่ง ยิ่งทำให้งบประมาณกระจาย จึงต้องมีการบวนการที่จะทำให้การใช้งบประมาณมีลักษณะบูรณาการได้จริง

นายพรชัย สุริยะเวช ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวว่า ขอขอบคุณสำนักงาน ก.ก.ธ. ที่จัดประชุมเชิงปฏิบัติการกำหนดทิศทางการกระจายอำนาจทางการเงิน การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามบริบทของกฎหมายที่เปลี่ยนแปลง เป็นประโยชน์ เรียนหารือสำนักงาน ก.ก.ธ. ว่าผลการประชุมนำไปทำอะไรต่อ เช่น การแก้ไขข้อกฎหมายระดับกระทรวง ซึ่งสามารถดำเนินการได้ในเรื่องเงินสะสมระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการงบประมาณต่าง ๆ ฯลฯ เป็นข้อกฎหมายระดับกระทรวง ซึ่งสามารถทำได้โดยไม่ต้องไปถึงรัฐบาลและควรทำเป็นแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

นางสาวสุภัค ไชยวรรณ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการคลัง แทนปลัดกระทรวงการคลัง กล่าวว่า การจัดทำบัญชีท้องถิ่น ตามมาตรา ๖๘ ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้กระทรวงการคลังออกนโยบายและมาตรฐานบัญชี ซึ่งท้องถิ่นเป็นหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการตามอีกประการหนึ่งเรื่อง ระบบ GFMS และการกำหนดรับงบประมาณตรง กระทรวงการคลังจะปรับปรุงระบบ GFMS ให้มีการเชื่อมโยงกับท้องถิ่นด้วย

ประธาน กล่าวว่า ฝ่ายเลขานุการช่วยดำเนินการส่งไปให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับทราบและพิจารณาว่าสามารถดำเนินการได้อย่างไร ในเรื่องกำหนดสัดส่วนรายได้ท้องถิ่นต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ๓๕ : ๖๕ ขอให้ส่งไปให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งขณะนี้ไม่สามารถกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ นอกจากการกำหนดไว้ในแผนแม่บท ซึ่งอาจจะพอปรับได้ทัน รวมทั้งข้อเสนอแนะของนายอุดรฯ ให้ปรับสัดส่วนรายได้ อบต. ทุก ๕ ปี ก็ควรกำหนดไว้ด้วย

มติที่ประชุม รับทราบ และส่งผลการประชุมการกำหนดทิศทางการกระจายอำนาจทางการเงิน การคลัง ให้แก่ อบท. ตามบริบทของกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับไปพิจารณากำหนดสัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๓.๙ ร่างพระราชบัญญัติการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่..) พ.ศ.

เลขานุการ รายงานว่า คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ ได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการประเมินมูลค่าทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พ.ศ. ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาด้วยแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา แจ้งว่า โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวไปเพื่อคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไปแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติการประเมินมูลค่าทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติการประเมินมูลค่าทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พ.ศ. มี ๕ หมวด และบทเฉพาะกาลรวม ๓๘ มาตรา เพื่อให้มีคณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ และคณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐประจำจังหวัด เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการประเมินราคาทรัพย์สิน และการจัดทำบัญชีราคาประเมินทรัพย์สิน ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์อ้างอิงหรือเป็นฐานในการจัดเก็บภาษีอากร และค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย และมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดกรอบแนวทางเพื่อใช้ในการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน หรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นของหน่วยงานของรัฐ อันส่งผลให้ประชาชนเพื่อขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ซึ่งโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์มีฐานในการคำนวณภาษีอากร หรือค่าธรรมเนียมตามกฎหมายร่างพระราชบัญญัติการประเมินมูลค่าทรัพย์สินฯ ประกอบด้วย ๕ หมวด รวม ๓๘ มาตรา ดังนี้ หมวด ๑ บททั่วไป (ร่างมาตรา ๕ และ ๖) หมวด ๒ คณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ (ร่างมาตรา ๗ - ๑๔) หมวด ๓ คณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐประจำจังหวัด (ร่างมาตรา ๑๕ - ๑๗) หมวด ๔ การประเมินราคาทรัพย์สิน (ร่างมาตรา ๑๘ - ๓๐) หมวด ๕ หน้าที่และอำนาจของผู้ปฏิบัติงาน (ร่างมาตรา ๓๑ - ๓๓) และบทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๓๔ - ๓๘)

๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มี ๖ มาตรา สรุปได้ดังนี้ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐกำหนดให้มีคณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐและคณะกรรมการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐประจำจังหวัด เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อน จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว ดังนี้

กำหนดผู้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเสียค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในกรณีโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ โดยคำนวณตามราคาประเมินทุนทรัพย์ตามบัญชีราคาประเมินทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ ซึ่งใช้อยู่ในวันที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมนั้น โดยยกเลิกบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดราคา

ประเมินทุนทรัพย์ที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายที่ดินทั้งหมด และกำหนดบทบัญญัติรองรับให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโดยคำนวณตามราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ซื้อขายในวันก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีบัญชีราคาประเมินทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐใช้บังคับ

ประธาน กล่าวว่า ขณะนี้กฎหมายนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ รับทราบ และการเสนอเรื่องกฎหมายขอให้ฝ่ายเลขานุการติดตามความคืบหน้าเพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบันด้วย

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ การกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ได้ขอหารือกรณีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบงบประมาณรายจ่ายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในประเด็นการเบิกจ่ายโครงการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ใช้เงินอุดหนุนของเทศบาลนครปากเกร็ด จัดซื้อชุดตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะพร้อมอุปกรณ์ เป็นเงินจำนวน ๘๕๒,๕๐๐ บาท (แปดแสนห้าหมื่นสองพันห้าร้อยบาท) จากองค์การเภสัชกรรม เพื่อใช้สำหรับตรวจหรือทดสอบหาสารเสพติด โดยให้เรียกคืนจากผู้เกี่ยวข้อง จำนวน ๘๕๒,๕๐๐ บาท (แปดแสนห้าหมื่นสองพันห้าร้อยบาท) ส่งคืนคลัง ต่อมาศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดนนทบุรีได้ดำเนินการหารือไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณจัดซื้อชุดตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะให้กับศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดนนทบุรีได้ดำเนินการหารือไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณจัดซื้อชุดตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะให้ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองในการรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดหากการอุดหนุนดังกล่าวเป็นไปเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดก็เป็นภารกิจที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงสามารถตั้งงบประมาณอุดหนุนให้กับอำเภอเพื่อจัดซื้อชุดตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะของผู้ต้องสงสัยได้ โดยดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ แต่สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๓ ยังคงมีความเห็นว่า การตรวจเพื่อหาสารเสพติดในปัสสาวะไม่ใช่อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงไม่สามารถให้งบประมาณอุดหนุนแก่อำเภอหรือจัดซื้อชุดตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะได้

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จึงขอความอนุเคราะห์ ดังนี้

๑. พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายว่าด้วยอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หรือรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ รวมถึงภารกิจด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดหรือไม่ และสามารถจัดตั้งโครงการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้หรือไม่

๒. พิจารณาภารกิจป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สามารถผลักดันให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการหรือสนับสนุนให้หน่วยงานในพื้นที่ได้ตามภารกิจหรือไม่

๓. หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการได้ ขอพิจารณาออก ประกาศ คำสั่ง หรือระเบียบให้ชัดเจน เพื่อหน่วยงานตรวจสอบและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

(๓๐) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

(๒๓) การจัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๔๕ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคอาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวง พ.ศ. ๒๕๔๑ ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

ให้กิจการต่อไปนี้เป็นกิจการที่ส่วนราชการท้องถิ่นอื่นสมควรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร่วมดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดทำ

(๑๐) รักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

มาตรา ๕๐ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

(๑) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

มาตรา ๕๓ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

(๑) กิจการตามที่ระบุในมาตรา ๕๐

มาตรา ๕๖ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

(๑) กิจการตามที่ระบุในมาตรา ๕๓

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

(๖) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

คณะกรรมการเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ เป็นประธาน ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณาในเรื่องดังกล่าวและมีมติว่าการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดถือเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตามมาตรา ๑๖ (๓๐) และมาตรา ๑๗ (๒๓) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่วนการปราบปรามยาเสพติดมีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะตัว จึงไม่ใช่อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงสามารถตั้งงบประมาณสนับสนุนในการกิจที่เกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ แต่ไม่สามารถตั้งงบประมาณสนับสนุนในการกิจที่เกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติดได้

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณาความเห็นของคณะกรรมการเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว มีมติมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สกถ.) ดำเนินการจัดประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาข้อยุติในเรื่องภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการจัดประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีนายณรงค์ เชื้อบุญช่วย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน โดยมีผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ส. เข้าร่วมประชุม ซึ่งที่ประชุมมีมติดังนี้

๑. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดถือเป็นส่วนหนึ่งในการรักษาความสงบเรียบร้อย อันเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ สำหรับการปราบปรามยาเสพติดไม่ถือเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. มอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมถึงรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องอำนาจหน้าที่ในเรื่องดังกล่าวแล้วเสนอให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

สำนักงาน ป.ป.ส. ได้ส่งข้อเสนอขอบเขตภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกิจ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการจัดประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีนายณรงค์ เชื้อบุญช่วย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน และมีผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ส. เข้าร่วมประชุม และที่ประชุมได้หารือร่วมกันในเรื่องการกำหนดภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยที่ประชุมมีมติดังนี้

๑. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดถือเป็นส่วนหนึ่งในการรักษาความสงบเรียบร้อย อันเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ สำหรับการปราบปรามยาเสพติดไม่ถือเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. การกึ่งในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

๒.๑ การจัดทำสื่อ และการจัดกิจกรรมรณรงค์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชน

๒.๒ การจัดทำกิจกรรมหรือการจัดอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๒.๓ การจัดกิจกรรมในการบำบัด รักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ ติดตาม ดูแลผู้เสพยาเสพติด ผู้ติดยาเสพติด รวมถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้ผู้ผ่านการบำบัด รักษาฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติด ผู้ติดยาเสพติด

๒.๔ การจัดหาชุดตรวจหาสารเสพติดและอุปกรณ์เพื่อนำไปใช้ตรวจกลุ่มเป้าหมาย เพื่อบำบัด รักษาฟื้นฟู หรือติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษาฟื้นฟู

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ให้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบการกำหนดภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเห็นควรแจ้งมติดังกล่าวไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบต่อไป

ประธาน กล่าวว่า เมื่อมีมติของ ก.ก.ธ. และแจ้งเวียนไปแล้วมีผลทันที หรือต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

เลขานุการ กล่าวว่า อาจจะใช้มติของ ก.ก.ธ. กำหนดอำนาจหน้าที่ของ อบท. หรือเพื่อให้เกิดความชัดเจนอาจจัดทำประกาศ ก.ก.ธ. เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่เป็นการเฉพาะในเรื่องนี้

ประธาน กล่าวว่า การกำหนดอำนาจหน้าที่ที่มีปัญหาเกี่ยวกับ สตง. ให้ถูกต้องทั้งหมดจะกระทำได้หรือไม่และปัญหาคือ สตง. เชื่อแบบไหน มีมติเห็นชอบแล้วแจ้งเวียน สตง. คงจะไม่เชื่อ แต่ควรต้องไปเสนอคณะรัฐมนตรีให้กระทรวงมหาดไทยไปออกระเบียบที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นอย่างไร

นางคณิตา ราชฤทธิ์นัย กล่าวว่า การแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพยายามแก้ปัญหาเรื่องการดำเนินงานของ อบท. ที่มีข้อจำกัด เนื่องจากกฎหมายจัดตั้ง อบท. ไม่ได้ระบุอำนาจหน้าที่ของ อบท. ไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นเรื่องการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดและการที่ สตง. ไปตรวจสอบในพื้นที่ กทม. หรือ อบท. อื่น ให้ อบท. เขียนโครงการให้ชัดเจนว่าทำได้เฉพาะแก้ไขและการป้องกัน แต่ว่าการปราบปรามจะไปร่วมกับหน่วยของตำรวจไม่ได้ ดังนั้นการซื้อเครื่องตรวจสารเสพติด สตง. แนะนำให้ไปเพิ่มเติมใน พ.ร.บ. จัดตั้ง อบท. หรือเพิ่มเติมในแผนการกระจายอำนาจฯ เพื่อให้ระบุให้ชัดเจนว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น

ศาสตราจารย์นันทวัฒน์ บรมานันท์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย กล่าวว่า คณะอนุกรรมการเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีมติว่าการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดถือเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตามมาตรา ๑๖ (๓๐) และมาตรา ๑๗ (๒๓) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่วนการปราบปรามยาเสพติดมีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะตัว จึงไม่ใช่อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงสามารถตั้งงบประมาณสนับสนุนในภารกิจที่เกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ แต่ไม่สามารถตั้งงบประมาณสนับสนุนในภารกิจที่เกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติดได้ ถ้าเป็นเช่นนั้น อาจจะต้องออกเป็นประกาศเพียงอธิบายว่าอยู่ใน ๒ มาตรา ซึ่งไม่ค่อยตรงเท่าไร

นายธนาวุฒิ สังข์ทอง กรรมการร่างกฎหมายประจำ แทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา กล่าวว่า การดูแลพื้นที่เป็นไปไม่ได้ที่กฎหมายจะแก้ได้หมดทุกเรื่อง ภาพรวมท้องถิ่นมีอำนาจในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยภายในพื้นที่ การกระทำลักษณะนี้มีผลต่อความสัมพันธ์ในพื้นที่ เพราะฉะนั้นการรักษาความสงบเรียบร้อย การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาความสงบควรเป็นอำนาจพื้นฐานที่ อบท. ทำได้ ปัญหาคือการซื้อชุดตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะ สตง.บอกว่าไม่ใช่หน้าที่ของ อบท. แต่เป็นการสนับสนุนเพื่อดูแลรักษาความสงบของพื้นที่ ประชาชน การกระจายอำนาจโดยออกประกาศไปทุกเรื่อง ขยายอำนาจตามกฎหมายออกไป จะกระทำได้อหรือไม่ ซึ่งการออกประกาศควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่ที่เป็นประโยชน์กับประชาชนในพื้นที่ กรณีนี้เป็นเรื่องกิจการสาธารณะพื้นฐานของรัฐได้สอบถาม สตง. ว่าตอบโดยตนเองหรือถามไปตามกฎหมายใหม่ที่ให้ถามผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินจะต้องตอบยืนยันมาว่าทำได้หรือไม่ได้ กฎหมายใหม่จะกล่าวถึงว่า สตง. ต้องยืนยันมาว่าทำได้หรือไม่ได้ ถ้าทำได้ก็เดินหน้า ถ้าทำไม่ได้ต้องฟังคำแนะนำว่าจะแก้อย่างไร

ศาสตราจารย์นันทวัฒน์ บรมานันท์ กล่าวว่า พิจารณาภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของ อบจ. เทศบาล และ อบต. แล้ว แยกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ การจัดทำสื่อ และการจัดกิจกรรมรณรงค์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชน และการจัดทำกิจกรรมหรือการจัดอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เหมือนเป็นการประชาสัมพันธ์ ซึ่งคิดว่าท้องถิ่นทำได้อยู่แล้ว กลุ่มที่ ๒ การจัดกิจกรรมในการบำบัด รักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ ติดตาม ดูแลผู้เสพยาเสพติด ผู้ติดยาเสพติด รวมถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้ผู้ผ่านการบำบัด รักษาฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติด ผู้ติดยาเสพติด และการจัดหาชุดตรวจหาสารเสพติดและอุปกรณ์เพื่อนำไปใช้ตรวจกลุ่มเป้าหมาย เพื่อบำบัด รักษาฟื้นฟู หรือติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษาฟื้นฟู ไม่แน่ว่ามากไปหรือไม่สำหรับท้องถิ่น จะทับซ้อนกับงานของที่อื่นด้วยหรือไม่

นางคณิตา ราษฎร์นุ้ย กล่าวว่า ภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของ อบท. ทั้ง ๔ ข้อ เดิม อบท. ทำได้อยู่แล้วที่มีปัญหาคือเมื่อจัดซื้อชุดตรวจหาสารเสพติดแล้วไปร่วมกับฝ่ายปกครองที่ตรวจหาสารเสพติด จะกลายเป็นเรื่องของการปราบปรามขึ้นทันที มองว่าจุดประสงค์โครงการครั้งนี้ เพื่อปราบปราม ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น

เลขาอนุการ กล่าวว่า แนวทางการดำเนินการ ก.ก.ถ. เคยมีมติเรื่องการกำหนดอำนาจหน้าที่ของ อบท. กรณีที่มีปัญหา เช่น กรณีการแพทย์ฉุกเฉิน ซึ่งผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีรองผู้ว่าการ สตง. เป็นอนุกรรมการและเข้าประชุมด้วย พิจารณาแล้วมีมติว่าการแพทย์ฉุกเฉินเป็นส่วนหนึ่งของการรักษาพยาบาล จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของ อบท. ตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ และ ก.ก.ถ. ก็ได้มีมติเห็นชอบด้วยแล้ว ในประเด็นที่เสนอนี้มีลักษณะใกล้เคียงกัน คือ ได้เสนอผ่านคณะอนุกรรมการดังกล่าว โดย สตง. มีความเห็นในเรื่องการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ถ้าเป็นเรื่องการป้องกัน สตง. เห็นด้วยที่ อบท. สามารถดำเนินการได้ แต่กรณีปราบปรามไม่สามารถทำได้ ดังนั้นหาก ก.ก.ถ. มีมติเห็นชอบตามที่คณะอนุกรรมการฯ เสนออีกอาจใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้ได้

นายธนาวุฒิ สังข์ทอง กล่าวว่า กรณีแพทย์ฉุกเฉินมีกฎหมายกำหนดให้ท้องถิ่นมีภารกิจอยู่ด้วย แต่เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ อบท. ทำหน้าที่แล้วสามารถขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือได้ การที่ท้องถิ่นเข้าไปสนับสนุน หรือเข้าไปร่วมดำเนินการตามที่ได้พิจารณาร่วมกับคณะอนุกรรมการฯ จะอยู่ในอำนาจการรักษาความสงบ

เรียบร้อยในเขตพื้นที่กับเรื่องการดูแลฟื้นฟูสังคมของท้องถิ่น เพราะฉะนั้นกิจกรรมพวกนี้สิ่งที่ผ่านมามีได้ แต่ สตง. บอกท้องถิ่นซื้ออุปกรณ์ชุดตรวจสอบสารเสพติดให้หน่วยงานนำไปใช้ในการจับกุมหรือปราบปราม บอกว่าซื้อไปอุดหนุน ในเรื่องการปราบปราม เพราะฉะนั้นทำเพื่อการสนับสนุนในการให้มีอุปกรณ์ในการทำงานร่วมกันเท่านั้นเอง

นายอุดร ดันติสุนทร กล่าวว่า คำว่าป้องกันกับปราบปราม ที่ สตง. ท้วงติง ตั้งงบประมาณ เพื่อจะไปซื้ออุปกรณ์ตรวจสอบสารเสพติดเป็นการควบคุมป้องกัน แต่การปราบปราม คือการไปจับกุม เป็นเรื่องของ ป.ป.ส. อยู่แล้ว เพราะฉะนั้น ก.ก.ถ. ช่วยกันวินิจฉัยว่า แท้ที่จริงหน้าที่ป้องกัน หรือ ปราบปราม ควรจะเอื้ออำนวยต่อกัน อย่างไร สตง. มีความหมายของคำว่าป้องกันและปราบปรามต้องประสานกัน เพราะฉะนั้นจะไม่มีประสิทธิภาพ ควรวินิจฉัยให้ชัดเจน เพราะว่าจะตั้งงบประมาณได้ มิฉะนั้นจะขัดแย้งอย่างนี้ตลอด

นายนิพนธ์ บุญญามณี กล่าวว่า มีประเด็นลักษณะแบบนี้เกิดขึ้นมาก ถ้าตีความไม่ใช่ เฉพาะป้องกันกับปราบปรามยาเสพติดต่อไป เคยมีปัญหาถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว คือ เรื่องฉีดยา ป้องกันพิษสุนัขบ้า ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาชี้แล้วว่าไม่อำนาจ พอไม่ทำพิษสุนัขบ้าระบาด มาร้องเรียนว่า ท้องถิ่นไม่ทำ ท้องถิ่นบอกว่าหน่วยตรวจสอบไม่ให้ซื้อ

นายอุดร ดันติสุนทร กล่าวว่า ควรมอบอำนาจให้ อบท. มีส่วนร่วมสำคัญในการช่วยกัน ป้องกันและปราบปรามด้วย

ประธาน กล่าวว่า ร่าง พ.ร.บ. ฉบับใหม่ จะแก้ปัญหานี้ เพราะจะกำหนดไว้ว่า อบท. มีอำนาจหน้าที่อะไรบ้างและมีข้อสุดท้ายอำนาจหน้าที่ตามที่กระทรวงมหาดไทยออกระเบียบ แต่ขณะนี้กฎหมายใหม่ ยังไม่ใช้บังคับ ถ้าเห็นชอบตามที่คณะกรรมการฯ เสนอและมี สตง. อยู่ด้วย ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว โดยยังไม่ต้องออกประกาศให้เป็นมติ ก.ก.ถ. แจ้งเวียนไป แต่ว่าเมื่อใดกฎหมายใหม่มีบังคับใช้ กระทรวงมหาดไทยช่วย ทำครอบคลุม ให้ถูกต้องด้วย

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กล่าวว่า ถ้าแก้กฎหมายคงไม่ใช่แล้ว อาจจะมีมติและแจ้งว่ามติ เห็นว่าควรจรรวม ถ้ามีข้อโต้แย้งก็ค่อยดูว่าเรื่องอะไร ถ้าโต้แย้งว่าต้องเป็นประกาศ หรือ กฎหมาย ต้องมาหารือกันว่า จะต้องทำอะไร ตรงนี้ความหมายไม่พอ หรือ มีมติแจ้งไปว่า ที่อยู่ใน พ.ร.บ. รักษาความสงบเรียบร้อยดูแลในพื้นที่ จะรวมกับกิจกรรมที่เกี่ยวกับการดูแลพื้นที่จะรวมกับกิจกรรมที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาความสงบ ซึ่งยาเสพติดเป็นเรื่อง ของการปราบปราม ควรจะแก้เบื้องต้นไปก่อน

นายอุดร ดันติสุนทร กล่าวว่า ตามที่ประธานกล่าวให้กระทรวงมหาดไทย ให้จำกัดความว่า ภารกิจใดทำได้หรือทำไม่ได้ เช่น ซื้อเครื่องตรวจยาเสพติดควรจะให้ท้องถิ่นทำได้ต้องกำหนดให้ชัดเจน โดยเป็นประกาศ ของกระทรวงมหาดไทย

นายมังกร ยนต์ตระกูล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดกล่าวว่า เมื่อมี พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ขณะนั้น ยาเสพติดไม่ระบาดขนาดนี้ แต่ตอนนี้ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาใหญ่มาก หน่วยปราบปราม กรมการปกครอง บางครั้งมาของงบประมาณท้องถิ่น พอบอกให้ป้องกันแก้ไข ทำให้ปราบปรามไม่ได้ การบูรณาการต้องทั้งปราบปราม ป้องกันและแก้ไข ดังนั้น ขอให้มิมติให้ อบท. อุดหนุนการปราบปราม อบท. ไม่ต้องไปทำเอง อุดหนุนให้ตำรวจ กรมการปกครอง ป.ป.ส. ไปดำเนินการ

ประธาน กล่าวว่า รับทราบไว้เป็นข้อสังเกต

มติที่ประชุม เห็นชอบการกำหนดภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดถือเป็นส่วนหนึ่งในการรักษาความสงบ เรียบร้อยอันเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ สำหรับการปราบปรามยาเสพติดไม่ถือเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. การกึ่งในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

๒.๑ การจัดทำสื่อและการจัดกิจกรรมรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชน

๒.๒ การจัดทำกิจกรรมหรือการจัดอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๒.๓ การจัดกิจกรรมในการบำบัด รักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ ติดตาม ดูแลผู้เสพยาเสพติด ผู้ติดยาเสพติด รวมถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้ผู้ผ่านการบำบัด รักษาฟื้นฟู ผู้เสพยาเสพติด ผู้ติดยาเสพติด

๒.๔ การจัดหาชุดตรวจหาสารเสพติดและอุปกรณ์เพื่อนำไปใช้ตรวจกลุ่มเป้าหมายเพื่อบำบัด รักษาฟื้นฟู หรือติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษาฟื้นฟู

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ให้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

๓. แจ้งมติที่ประชุมไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบต่อไป

๔.๒ รายงานการประเมินผลเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายชั้นต่ำการจัดบริการสาธารณะของ องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาล

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายชั้นต่ำการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรายงานการศึกษาของคณะที่ปรึกษาจากคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน ๔๔๒ ตัวชี้วัด โดยมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงาน ก.ก.ถ.) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีนำเกณฑ์ชี้วัดดังกล่าวไปดำเนินการประเมินประสิทธิภาพการจัดบริการสาธารณะของ อบต. ภายในกรอบระยะเวลา ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓)

คณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ ได้มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการประเมินเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายชั้นต่ำมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาล ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๒๐๘ ตัวชี้วัด ผ่านระบบประมวลผลข้อมูลเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายชั้นต่ำการจัดบริการสาธารณะของ อบต. โดยครอบคลุมผลการปฏิบัติงานด้านการให้บริการสาธารณะของ อบต. และเทศบาล ๘ ด้าน จำนวน ๒๒ การกึ่ง

สำนักงาน ก.ก.ถ. ได้ดำเนินการจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับแนวทางการประเมินมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี ๒๕๖๑ ให้กับ อบต. จำนวน ๖ รุ่น และเทศบาล จำนวน ๖ รุ่น รวมประมาณ ๒,๕๐๐ แห่ง ระหว่างเดือนมีนาคม – พฤษภาคม ๒๕๖๑ พร้อมทั้งเปิดระบบประมวลผลข้อมูลฯ สำหรับ อบต. และเทศบาลบันทึกข้อมูลตามแบบติดตามประเมินผลระหว่างวันที่ ๑๕ กรกฎาคม – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ โดยมี อบต. และเทศบาลดำเนินการตอบแบบประเมินผลฯ ครบถ้วนสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๑๙ และ ๔๘.๗๕ ของจำนวน อบต. และเทศบาลทั้งหมดตามลำดับ

คณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ได้พิจารณาผลการประเมินมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะของ อบต. และเทศบาล แล้วมีมติ

เห็นชอบให้นำเสนอ ก.ก.ถ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานดังกล่าว และให้ อบต. และเทศบาลนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดบริการสาธารณะต่อไป

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้วเห็นว่า รายงานการประเมินผลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อ อบต. และเทศบาลในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงการจัดบริการสาธารณะให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงเห็นควรพิจารณาให้ความเห็นชอบให้สำนักงาน ก.ก.ถ. แจ้งผลการประเมินดังกล่าวให้ อบต. และเทศบาลทราบ และใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงการจัดบริการสาธารณะให้เป็นไปตามมาตรฐานต่อไป

นายศุภกิจ ศิริลักษณ์ กล่าวว่า การประเมินเป็นการประเมินตนเองใช่หรือไม่ ถ้าเป็นการประเมินตนเอง จึงขึ้นอยู่กับว่าตนเองจะตอบอย่างไร ช่องที่ไม่ได้ดำเนินการคืออะไร การกิจที่ไม่ได้ทำ หรือต้องทำ แต่ไม่ได้ทำซึ่งความหมายจะต่างกัน เท่าที่สังเกตไม่ได้ดำเนินการจำนวนมาก

เลขานุการ กล่าวว่า เป็นการประเมินตนเอง

ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่นในสาขา รัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า การประเมินด้วยตนเอง เป็นการกระตุ้นให้ท้องถิ่นทำกันเอง แต่ค่าเป้าหมายมาตรฐานตกลงร่วมกัน โดยให้ระบบการประเมินผ่านเว็บไซต์ ครั้งแรกปี ๒๕๖๐ จำนวนหน่วยงานที่ตอบเข้ามา เทศบาล ๔๘ % อบต. ๔๐ % เพราะว่าบางแห่งยังไม่ได้รับการชี้แจงอธิบายเพิ่มเติม ซึ่งปีนี้จะทำให้ครอบคลุมมากที่สุด มีข้อสังเกตในการกิจที่ทำได้ดีของเทศบาล และ อบต. เรื่องการศึกษาป้องกันบรรเทาสาธารณภัย สาธารณสุข ดูแลผู้สูงอายุ ดูแลเด็ก เป็นต้น และด้านศิลปวัฒนธรรม มีข้อสังเกตงานเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน การซ่อมแซมถนน ยังผ่านเกณฑ์ไม่มาก เฉลี่ยไม่ถึง ๓๐ % สิ่งที่น่าสังเกตอีกหนึ่งข้อ คือการกิจด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน อาชีพ การลงทุน และการท่องเที่ยว ผลการประเมินผ่านเกณฑ์ค่อนข้างน้อย เฉลี่ย ๒๐ % จากทั้งหมด ซึ่งการถ่ายโอนภารกิจที่ยังไม่ได้ดำเนินการ หรือ ดำเนินการไม่ผ่านค่าเป้าหมาย ควรให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเคยเป็นเจ้าของงานก่อนที่จะถ่ายโอนประชุมหารือร่วมกับท้องถิ่น โดยมี สกถ. เป็นคนกลาง ช่วยเป็นฝ่ายเลขานุการในการประชุม เพื่อทราบสาเหตุที่แท้จริงว่าเพราะเหตุใดถึงทำไม่ได้ ติดขัดตรงไหนและจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขได้ต่อไป สำหรับบางเรื่อง ที่ปัจจุบันท้องถิ่นไม่ได้จัดทำบริการสาธารณะแล้วเช่น สะพานไม้ ซึ่งเทศบาลไม่มีแล้ว เรื่องต่าง ๆ เหล่านี้จะได้รวบรวมมาเพื่อพิจารณากำหนดแนวทางดำเนินการต่อไป เนื่องจากการประเมินตนเองให้ท้องถิ่นดำเนินการหลายรอบแล้ว ควรจะมีการกระตุ้นบ้าง อาจารย์หลายท่านเสนอว่าถ้าไปโยงการจัดสรรรายได้ การให้เงินอุดหนุนพิเศษเพิ่มเติม เพื่อเป็นกำลังใจจะดีหรือไม่ ที่ผ่านมา อบต. ที่ประเมินตนเองสม่ำเสมอก็ทำอยู่เรื่อย ๆ ส่วน อบต. ที่ไม่ค่อยทำ ไม่ค่อยส่งก็เฉย ๆ ควรจะมีมาตรการมากระตุ้น โดยทำเรื่องการประเมินตนเองขึ้นมา ด้วยความมุ่งหมายให้ท้องถิ่นทั้งหลายได้ประคองดูแลกันและกัน ร่วมเดินไปพร้อมกัน

เลขานุการ กล่าวว่า การประเมินตนเองของ อบต. ตามเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายที่กำหนด พบว่า อบต. ส่วนใหญ่ไม่ดำเนินการภารกิจบางภารกิจ หรือไม่ได้มีการถ่ายโอนภารกิจนั้น เช่น ทำเทียบเรือ เป็นภารกิจเฉพาะของ อบต. บางแห่งเท่านั้น ที่จะต้องดำเนินการ หรือ กรณีการศึกษานอกระบบการจัดศูนย์เรียนรู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน หลายแห่งไม่ดำเนินการ

นายศุภกิจ ศิริลักษณ์ กล่าวว่า ขออนุญาตเสนอให้แยกช่อง เพื่อจะได้ทราบว่าภารกิจใดไม่มี สิ่งใดที่ต้องทำแต่ยังไม่ได้ทำ

นายพรชัย วีระเวช ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน แขนงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวว่า ข้อเสนอเพื่อพิจารณาว่าให้ ก.ก.ถ. ให้ความเห็นชอบ ให้ สำนักงาน ก.ก.ถ. แจ้งผลการประเมินดังกล่าวให้ อบต. เทศบาลทราบ เข้าใจว่าเฉพาะ อบต. ที่ประเมินใช่หรือไม่ หรือ อบต. เทศบาล ทั้งหมด และจะใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงการจัดบริการสาธารณะให้เป็นไปตามมาตรฐานต่อไป ดังนั้นจึงต้องมีข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะเป็นแนวทาง แต่เนื่องจากรายงานที่ส่งไปเป็นรายงานในภาพรวม อบต. ไปศึกษาว่าอยู่ในประเภทไหน แล้วนำไปปรับปรุงหรือว่าอย่างไร จึงขอความชัดเจนรูปแบบการที่จะส่งไปให้ อบต.

เลขานุการ กล่าวว่า จะนำสรุปผลการดำเนินการที่ฝ่ายเลขานุการทำอาจะมีในส่วนของการข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในภาพรวมทั้งหมดของผลการดำเนินการทั้งหมดนี้แจ้งไปที่เทศบาล อบต. ที่ประเมินตนเอง

ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ กล่าวว่า ประเด็นนี้คณะกรรมการด้านการติดตามและประเมินผลได้หารือกันถึงผลการประเมินนี้ ซึ่งต้องการจะให้ สำนักงาน ก.ก.ธ. เชิญผู้แทน อบต. เทศบาล มาหารือร่วมกัน เพื่อแยกให้เห็นว่างานอะไรที่ต้องทำแต่ไม่ได้ทำ มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร จะได้ช่วยปรับปรุง ช่วยสนับสนุนให้แต่ที่ว่าไม่ต้องทำ เพราะไม่มีความจำเป็น ไม่มีความต้องการในพื้นที่ จะได้คุยกันให้ชัดเจน ในแบบสอบถามต้องอธิบาย หากใช้ข้อความว่าไม่ดำเนินการเหมือนกับว่าให้ทำงานแต่ไม่ทำ

นางคณิต ราชฤทธิ์ กล่าวว่า การประเมินถือว่าเป็นเรื่องที่ดี โดยเฉพาะให้ อบต. มีการประเมินตนเอง แต่ในเรื่องของการนำผลการประเมินไปเกี่ยวกับเรื่องการจัดสรรแล้ว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเคยคิดประเด็นนี้หลายรอบแล้วมีการประเมินประสิทธิภาพของ อบต. ทุกแห่ง ซึ่งถ้าสามารถผูกกับเรื่องของการประเมินตนเองแล้วให้มีหน่วยงานที่ไปตรวจสอบอีกครั้ง เนื่องจากการประเมินตนเอง ถ้าจริงใจว่าประเมินแล้วผ่านเกณฑ์ดีเยี่ยม อบต. จะได้รับเรื่องการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น เชื่อว่าจะประเมินตนเองได้ค่อนข้างมาก ต้องลงไปตรวจสอบอีกครั้ง เรื่องการประเมินเห็นด้วย โดยเฉพาะเรื่องภารกิจถ่ายโอนที่จะแบ่งเป็นด้าน ดังนั้น อบต. ขอรับอุดหนุนด้านต่าง ๆ เช่น ด้านคุณภาพชีวิต ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทำได้ดีก็ควรจะสนับสนุน

นายสุรศักดิ์ เรียงเครือ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี แทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า การประเมินตนเองจะเกี่ยวข้องกับการที่คณะกรรมการ อนุกรรมการ ไปจัดลำดับการพัฒนาและสร้างแรงจูงใจให้กับ อบต. ทั่วประเทศ จึงควรกำหนดกฎเกณฑ์ว่าให้ อบต. ทุกแห่งเข้ามาประเมินเพื่อพัฒนาตนเองและควรมีมาตรการกระตุ้นหรือมีมาตรการบังคับ ซึ่งจะทำให้การดำเนินการเร็วขึ้น

ประธาน กล่าวว่า ใครมีวิธีบังคับหรือมีข้อเสนอแนะอย่างไรเพื่อให้สำนักงาน ก.ก.ธ. รับไปดำเนินการ

เลขานุการ กล่าวว่า ในเบื้องต้นรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี (GG) จะมีเกณฑ์ชี้วัดเรื่องหนึ่ง คือ อบต. ที่ประเมินมาตรฐานขั้นต่ำการบริหารจัดการสาธารณะ ซึ่ง อบต. ใดดำเนินการจะได้คะแนนที่มากขึ้น

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า เรื่องการสร้างแรงจูงใจให้ อบต. ร่วมกรอกประเมินตนเอง และรายงานข้อมูลกลับมา จากประสบการณ์ที่ผ่านมาได้เข้าไปเอง ตอนที่ทำเรื่องการประกวดรางวัลก็ใส่ตัวชี้วัดนี้เข้าไป ถ้า อบต. ใดประเมินว่ามีหลักฐานว่าร่วมประเมิน จะได้คะแนนเพิ่มขึ้น แต่ อบต. เข้าร่วมในระบบดังกล่าว ประมาณ ๒๐๐ - ๓๐๐ แห่ง ถ้าท้องถิ่นใดไม่ได้ร่วมก็จะไม่สนใจ สิ่งที่จะเรียนเพิ่มเติมเป็นข้อมูลในบางประเทศที่สร้างระบบมาตรฐานบริการของท้องถิ่นมีลักษณะกึ่งบังคับในการกระตุ้นให้ท้องถิ่นร่วมเข้าประเมินตนเอง วิธีการหนึ่งที่ได้ผลมากและใช้ในประเทศญี่ปุ่นหรือประเทศอินโดนีเซีย คือ อบต. จะได้รับเงินภาษีและเงินอุดหนุนต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ แต่ว่าก่อนที่จะได้รับการจัดสรรต้องนำข้อมูลมาแลกกัน โดยต้องมีข้อมูลเข้ามาภายในกำหนดเวลา พอครบกำหนดเวลาการจัดสรรภาษีจะไปตามระบบ

ประธาน กล่าวว่า คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลนำไปศึกษาด้วย โดยอาจจะใช้ต่อรองแลกเปลี่ยนข้อมูลกันกับการจัดสรรรายได้ของ อบต.

มติที่ประชุม เห็นชอบให้สำนักงาน ก.ก.ธ. แจ้งผลการประเมินเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายขั้นต่ำการบริหารจัดการสาธารณะของ อบต. และเทศบาล ปี ๒๕๖๑ ให้ อบต. และเทศบาล ทราบ และใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงการบริหารจัดการสาธารณะให้เป็นไปตามมาตรฐานต่อไป

๔.๓ การกำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๓

เลขานุการ รายงานว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้ ก.ก.ถ. มีอำนาจ หน้าที่ในการกำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล โดยตั้งแต่ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ให้ อปท. มีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ และกำหนดเป้าหมายที่ร้อยละ ๓๕ รวมทั้ง กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. และรายการเงินอุดหนุนที่จำเป็นต้องตั้งงบประมาณสนับสนุนเพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ในการเสนอขอตั้งงบประมาณ เงินอุดหนุน และกำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่ อปท. เพื่อสอดคล้องกับ การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ อปท. แต่ละประเภทอย่างเหมาะสม

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และมีผลใช้บังคับหลังจากวันถัดจากประกาศฯ ซึ่งได้กำหนดให้ อปท. ขอตั้งงบประมาณ รายจ่ายซึ่งเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนสำหรับดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ โดยยื่นคำขอตั้ง งบประมาณฯ ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด นอกจากนี้ได้กำหนดให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาจัดสรร งบประมาณสำหรับดำเนินการทั่วไปของ อปท. ให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการ กระจายอำนาจให้แก่ อปท. ตามที่กฎหมายวิธีการงบประมาณฯ กำหนดไว้ข้างต้นนั้น ก.ก.ถ. ยังคงมีอำนาจหน้าที่ตาม พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ เช่นเดิม เพียงแต่ต้องดำเนินการให้เร็วขึ้นกว่าที่เคย ดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฯ และปฏิทินงบประมาณฯ

ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ ได้เห็นชอบ การกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ร้อยละ ๓๐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเพิ่มขึ้น จากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ร้อยละ ๐.๘๐ และคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบให้ อปท. ได้รับในสัดส่วนร้อยละ ๒๙.๕๐ เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศ ใช้เป็นกฎหมาย อปท. ได้รับในสัดส่วนร้อยละ ๒๙.๔๗

รายได้ของ อปท. ประกอบด้วย รายได้ที่จัดเก็บเอง รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้ รายได้ ที่รัฐบาลแบ่งให้และเงินอุดหนุน ซึ่งในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒) มีดังนี้

เปรียบเทียบรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒

ประเภทรายได้	ปีงบประมาณ							
	๒๕๕๙	ร้อยละ	๒๕๖๐	ร้อยละ	๒๕๖๑	ร้อยละ	๒๕๖๒	ร้อยละ
๑. รายได้ท้องถิ่น จัดเก็บเอง	๗๐,๐๐๐.๐๐	๑๐.๖๗	๑๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๖.๒๘	๑๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๕.๕๔	๑๑๒,๐๐๐.๐๐	๑๔.๙๐
๒. รายได้ที่รัฐบาล จัดเก็บให้	๒๑๘,๙๔๐.๐๐	๓๓.๓๖	๒๑๘,๘๐๐.๐๐	๓๑.๘๑	๒๒๙,๙๐๐.๐๐	๓๑.๘๙	๒๔๐,๓๕๐.๐๐	๓๑.๙๘
๓. รายได้ที่รัฐบาล แบ่งให้	๑๐๙,๐๐๐.๐๐	๑๖.๖๑	๑๑๑,๐๐๐.๐๐	๑๖.๑๔	๑๑๕,๐๐๐.๐๐	๑๕.๙๕	๑๒๓,๐๐๐.๐๐	๑๖.๓๗
๔. เงินอุดหนุน	๒๕๘,๒๙๘.๖๐	๓๙.๓๖	๒๔๖,๐๙๑.๖๒	๓๕.๗๗	๒๖๓,๙๒๒.๐๔	๓๖.๖๑	๒๗๖,๑๓๕.๑๖	๓๖.๗๕
รวมรายได้ท้องถิ่น ทั้งสิ้น	๖๕๖,๒๓๘.๖๐	๑๐๐.๐๐	๖๘๗,๘๙๑.๖๒	๑๐๐.๐๐	๗๒๐,๘๒๒.๐๔	๑๐๐.๐๐	๗๕๑,๔๘๕.๑๖	๑๐๐.๐๐
รายได้รัฐบาล	๒,๓๓๐,๐๐๐.๐๐		๒,๓๔๓,๐๐๐.๐๐		๒,๔๕๐,๐๐๐.๐๐		๒,๕๕๐,๐๐๐.๐๐	
สัดส่วนต่อรายได้ รัฐบาล	๒๘.๑๖		๒๙.๓๖		๒๙.๔๒		๒๙.๔๗	

คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้วมีมติเห็นชอบให้เสนอ ก.ก.ถ พิจารณา ดังนี้

๑. กำหนดสัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในอัตราร้อยละ ๓๐ โดยคำนวณจากแผนการคลังระยะปานกลางที่คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบแล้วซึ่งได้ประมาณการรายได้ของรัฐบาลไว้เป็นจำนวน ๒,๗๕๐,๐๐๐ ล้านบาท

๒. รายได้ของ อบท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๘๒๕,๐๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย

๒.๑ รายได้ที่ อบท. จัดเก็บเอง จำนวน ๗๕,๗๕๐.๓๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙.๑๘ (ใช้ประมาณการจากที่ อบท. จัดเก็บจริงในปีที่ผ่านมา)

๒.๒ รายได้ที่รัฐจัดเก็บให้ จำนวน ๒๕๔,๐๔๙.๙๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๗๙ (ประมาณการโดยใช้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และอัตราเงินเฟ้อของประเทศ)

๒.๓ รายได้ที่รัฐแบ่งให้ จำนวน ๑๓๐,๐๑๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๗๖ (ประมาณการโดยใช้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และอัตราเงินเฟ้อของประเทศ)

๒.๔ เงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่ อบท. คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๒๗ จำนวน ๓๖๕,๑๘๘.๗๓ ล้านบาท (เป็นส่วนที่รัฐจะต้องจัดสรรให้แก่ อบท. เพื่อให้ อบท. มีสัดส่วนรายได้ ร้อยละ ๓๐)

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ และแจ้งสำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

นางพิมพ์พร โอวาทสิทธิ์ กล่าวว่า กรอบสัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ที่สำนักงบประมาณเสนอคือเพิ่มไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๙.๔๗ ส่วนจะเป็นร้อยละ ๓๐ ได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริง และคำขอตั้งงบประมาณของ อบท. รวมทั้งความพร้อมหลายอย่างประกอบกัน

นายมังกร ยนต์ตระกูล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า สำนักงบประมาณแจ้งว่าจะให้ร้อยละ ๒๙.๔๗ เหมือนเดิม ถ้าได้เหมือนเดิมจะเป็นการดี เพราะในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีการประมาณการรายได้จัดเก็บเอง ๑๑๒,๐๐๐ ล้านบาท รายได้จัดเก็บเองจริงเพียง ๖๖,๖๐๐ ล้านบาท ขาดไป ๔๕,๔๐๐ ล้านบาท ทำให้สัดส่วนเหลือร้อยละ ๒๗.๕ ถ้าประมาณการกลับมาที่ ๗๕,๐๐๐ ล้านบาท ใกล้เคียงกับความเป็นจริง ปรับให้เป็นร้อยละ ๒๙.๔๗ ยังได้เงินอุดหนุนเพิ่มอีก ๗๐,๐๐๐ ล้านบาท อย่างนี้ท้องถิ่นรับได้ แต่ถ้าได้ร้อยละ ๓๐ ตามที่เสนอยิ่งดี ที่ผ่านมามีได้เสนอขอร้อยละ ๓๐ แต่คณะรัฐมนตรีคัดออกทุกปี

ประธาน กล่าวว่า เท่าที่พิจารณากันมาหลายรอบจนถึงตัวเลขนี้ไม่ควรจะต่ำกว่านี้และขอให้ความเห็นชอบในส่วนนี้ และให้สำนักงบประมาณรับข้อสังเกตในวาระเรื่อง อสม. ไปดำเนินการด้วย

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ ดังนี้

๑. การกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในอัตราร้อยละ ๓๐ โดยคำนวณจากประมาณการรายได้ของรัฐบาลตามแผนการคลังระยะปานกลางที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๒,๗๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ทำให้รายได้ของ อบท. คิดเป็น ๘๒๕,๐๐๐ ล้านบาท

๒. ประมาณการรายได้ของ อบท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๘๒๕,๐๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย

๒.๑ รายได้ที่ อบท. จัดเก็บเอง จำนวน ๗๕,๗๕๐.๓๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙.๑๘ โดยประมาณการจากที่ อบท. จัดเก็บจริงในปีที่ผ่านมา

๒.๒ รายได้ที่รัฐบาลเก็บให้ จำนวน ๒๕๔,๐๔๙.๙๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๗๙ โดยประมาณการจากอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และอัตราเงินเฟ้อของประเทศ

๒.๓ รายได้ของรัฐแบ่งให้ จำนวน ๑๓๐,๐๑๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๗๖ โดยประมาณการจากอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และอัตราเงินเฟ้อของประเทศ

๒.๔ เงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่ อบท. จำนวน ๓๖๕,๑๘๘.๗๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๒๗ โดยเป็นส่วนที่รัฐจะต้องจัดสรรให้แก่ อบท. เพื่อให้ อบท. มีสัดส่วนรายได้ในอัตรา ร้อยละ ๓๐

๓. แจ้งสำนักงานงบประมาณ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกระทรวงการคลัง ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๔.๔ หลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

เลขานุการ รายงานว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้ ก.ก.ถ. มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ให้ อบท. มีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า และกำหนดเป้าหมายที่ร้อยละ ๓๕ รวมทั้ง กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. และรายการเงินอุดหนุนที่จำเป็นต้องตั้งงบประมาณสนับสนุนเพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ในการเสนอขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุน และกำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่ อบท. เพื่อสอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ อบท. แต่ละประเภทอย่างเหมาะสม

คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางการตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนของ อบท. ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรเงินภาษีให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ โดยกำหนดไว้เช่นเดียวกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้นำเสนอ ก.ก.ถ. พิจารณา พร้อมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของผู้แทนสมาคม อบท. ทั้ง ๓ สมาคม ดังนี้

๑. หลักเกณฑ์และแนวทางการตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนของ อบท.

๑.๑ การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ให้แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม กลุ่มที่ ๑ กรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ ๒ เมืองพัทยา และกลุ่มที่ ๓ อบจ. เทศบาล และ อบต. โดยให้แต่ละกลุ่มได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในสัดส่วนที่เท่ากัน

๑.๒ ให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และ อบจ. เสนอคำขอตั้งงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยตรง สำหรับการตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ เทศบาล และ อบต. ให้ตั้งงบประมาณผ่านส่วนราชการ ได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๓ การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบจ. เทศบาล และ อบต. ให้แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ อบจ. กลุ่มที่ ๒ เทศบาล และ อบต. โดยให้แต่ละกลุ่มได้รับการจัดสรรในสัดส่วนที่เท่ากัน

(๑) การตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อบจ. แบ่งเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ดังนี้

(๑.๑) เงินอุดหนุนทั่วไป

- เงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ ให้ตั้งงบประมาณเพิ่มขึ้นจากที่ได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในอัตราร้อยละ ๑๐

- เงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินเพื่อดำเนินการกิจ ต่าง ๆ ให้ตั้งงบประมาณตามรายการที่เคยได้รับการจัดสรรตามเป้าหมายและความจำเป็น ในการใช้จ่ายเงิน

(๑.๒) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้ตั้งงบประมาณสำหรับรายการที่เคยได้รับการจัดสรรตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน

(๒) การตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ เทศบาล และ อบต.

(๒.๑) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ให้ตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเช่นเดียวกับของ อบจ.

(๒.๒) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ให้ตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนเพื่อเป็นแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการท้องถิ่น

(๒.๓) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนโครงการตามแผนปฏิบัติการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

(๓) การเสนอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ซึ่งเป็นรายการใหม่ให้เสนอ ก.ก.ถ. ให้ความเห็นชอบด้วย

(๔) ให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ตามความเหมาะสมและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงินต่อไป

๒. หลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรเงินภาษีให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ ๒๕๖๓
โดยกำหนดไว้เช่นเดียวกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๒.๑ ภาษีมูลค่าเพิ่ม (๑ ใน ๙) จัดสรรเป็นรายเดือนตามผลการจัดเก็บของหน่วยงานที่รับผิดชอบให้แก่เมืองพัทยา กทม. เทศบาล และ อบต. ดังนี้

(๑) กรมสรรพากรจัดเก็บ ในเขต กทม. จัดสรรให้ กทม. ในเขตจังหวัด จัดสรรให้เทศบาล และ อบต. ตามประชากร

(๒) กรมสรรพสามิตและกรมศุลกากรจัดเก็บ จัดสรรให้ กทม. เทศบาลและ อบต. ตามประชากร ทั้งนี้ ส่วนที่จัดเก็บในพื้นที่เมืองพัทยাজัดสรรตรงให้เมืองพัทยา

๒.๒ ภาษีธุรกิจเฉพาะ จัดสรรเป็นรายเดือน ให้แก่เมืองพัทยา กทม. เทศบาล และ อบต. โดยภาษีที่จัดเก็บในเขตเมืองพัทยา และ กทม. จัดสรรให้เมืองพัทยา และ กทม. ส่วนภาษีจัดเก็บในเขตจังหวัด จัดสรรให้เทศบาล และ อบต. ตามประชากร

๒.๓ ภาษีสุราและสรรพสามิต จัดสรรเป็นรายเดือนให้แก่เมืองพัทยา เทศบาล อบต. และ กทม. ตามประชากร

๒.๔ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ จัดเก็บในเขตจังหวัดใด ให้จัดสรรให้แก่ อบท. ในเขตจังหวัดนั้น กทม. ให้ได้รับการจัดสรรตามที่จัดเก็บในเขต กทม. สำหรับในเขตจังหวัด ให้จัดสรรให้ อบจ. ร้อยละ ๘๐ ส่วนที่เหลือร้อยละ ๒๐ จัดสรรให้แก่ เทศบาล และ อบต. (กรณีเมืองพัทยาให้ได้รับจัดสรรโดยถือเป็นเทศบาลหนึ่งในจังหวัดชลบุรี) การจัดสรรให้แก่เทศบาล และ อบต. แต่ละแห่งให้จัดสรรตามจำนวนภาษีที่จัดสรรในเขตจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของเทศบาลและ อบต. นั้น โดยร้อยละ ๕๐ แบ่งเท่ากันทุกแห่ง ร้อยละ ๕๐ ตามจำนวนประชากร

๒.๕ ภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้จัดสรรเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

(๑) ส่วนที่ ๑ จัดสรรแก่ อบท. ทุกแห่งให้ได้รับการจัดสรรตามอัตราส่วนร้อยละ ที่ได้รับการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

(๒) ส่วนที่ ๒ ซึ่งเป็นส่วนที่เหลือให้จัดสรรแก่เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลตามสัดส่วนที่ได้รับการจัดสรรในส่วนที่ ๑

ทั้งนี้การจัดสรรภาษีรถยนต์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้ใช้หลักเกณฑ์ การจัดสรรของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยให้นำข้อสังเกตของผู้แทน อบท. ทั้ง ๓ สมาคม เสนอ ก.ก.ถ. พิจารณา โดยผู้แทน

สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และผู้แทนสมาคม อบต. แห่งประเทศไทย ขอให้ปรับสัดส่วนการจัดสรรจาก อบจ. ร้อยละ ๘๐ เทศบาลและ อบต. ร้อยละ ๒๐ โดยให้เทศบาลและ อบต. ได้รับสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ

นางคณิตา ราษฎร์นุ้ย กล่าวว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติวิธีงบประมาณฯ กำหนดให้การขอตั้งงบประมาณต้องมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงเสนอขอความเห็นชอบการเสนอขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ๓ รายการให้กับ อบจ. เทศบาล และ อบต. ซึ่งเป็นภารกิจที่ครอบคลุมการบริหารจัดการน้ำ การช่วยเหลือบรรเทาสาธารณภัย การส่งเสริมการศึกษาท้องถิ่น คือ รายการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ สำหรับสนับสนุนงบประมาณโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เด็กปฐมวัยท้องถิ่นไทยผ่านการเล่น จำนวน ๑,๒๖๗ แห่ง งบประมาณ ๒๑๕,๓๙๐,๐๐๐ บาท รายการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจสำหรับสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จำนวน ๔๕๖ แห่ง งบประมาณ ๒,๖๘๖,๕๘๒,๔๐๐ บาท และรายการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจสำหรับสนับสนุนโครงการ อบท. ต้นแบบจัดการน้ำตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ธนาคารน้ำใต้ดิน) จำนวน ๒,๓๒๓ แห่ง งบประมาณ ๑๓๐,๓๓๖,๑๐๐ บาท ซึ่งอยู่ในกรอบวงเงินอุดหนุนเฉพาะกิจของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ไม่ได้ขอเพิ่มเติม และขอให้ปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จากตามรายการที่ “เคยได้รับการจัดสรรและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน” เป็น “ตามอำนาจหน้าที่ตามภารกิจถ่ายโอนและความจำเป็น”

นายชิโรจน์คาร ปาทาน ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล แทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร กล่าวว่า การจัดสรรรายได้ให้กับ อบท. ในส่วนของ กทม. จะเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่สนับสนุนในภารกิจที่เป็นภารกิจพื้นฐานต่าง ๆ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กทม. มีภารกิจที่ต้องดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำของรัฐบาล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำและแก้ปัญหา น้ำท่วมขังใน กทม. ซึ่งเป็นโครงการขนาดใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำคลองเปรมประชากร ซึ่งเป็นโครงการที่มีวงเงินทั้งสิ้น ๙,๘๐๐ ล้านบาท และได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีให้ดำเนินการโดยใช้เงินอุดหนุนรัฐบาลร้อยละ ๗๐ และเงินของ กทม. ร้อยละ ๓๐ โดยเฉพาะเรื่องของโครงการก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำคลองเปรมประชากร ขอให้จัดสรรอยู่ในนอกกรอบวงเงินงบประมาณตามสัดส่วนที่ กทม. ได้รับ

นายจเด็จ อินสว่าง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน กล่าวว่า อบท. ได้รับการจัดสรรรายได้จากรัฐบาลเพิ่มขึ้นทุกปี ปีนี้ได้รับ ๘๒๕,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นตัวเลขที่ อบท. จะต้องใช้บริหารงานเป็นแสนล้านบาท เป็นตัวเลขที่สูงจนน่าตกใจ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของ อบท. โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการใหญ่ ๆ ๒-๓ ปีที่ผ่านมา รัฐบาลไม่ได้เอาตัวเลขเหล่านี้มาทำในเชิงรุก เพื่อให้ประชาชนเห็นว่ารัฐบาลมีความจริงจังและจริงใจและให้ความสำคัญต่อ อบท.

เลขานุการ กล่าวว่า สำหรับเกณฑ์ที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ กำหนดว่าเงินอุดหนุนเฉพาะกิจควรที่จะตั้งงบประมาณเฉพาะรายการที่เคยได้รับการจัดสรร ไม่ควรที่จะตั้งงบประมาณรายการใหม่ หากตั้งรายการใหม่ควรที่จะเสนอ ก.ก.ธ. เห็นชอบ ประเด็นแรกคือทำไมต้องเสนอหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนลักษณะนี้ เนื่องจากเห็นว่าการตั้งเงินอุดหนุนเฉพาะกิจรายการต่าง ๆ กระทบต่อเงินอุดหนุนทั่วไป เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งท้องถิ่นมีอิสระในการใช้จ่ายเงิน โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ อบท. ได้รับจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่จำนวน ๖๐,๐๐๐ ล้านบาท แต่ช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา อบท. ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปดังกล่าวลดลง โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้รับ ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท แต่ถ้า ก.ก.ธ. เห็นว่ารายการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอมามีความจำเป็น ให้เสนอขอความเห็นชอบเป็นราย ๆ ไป สำหรับ กทม. เดิมคณะอนุกรรมการฯ พยายามกำหนดว่าสัดส่วนการเพิ่มขึ้นของ กทม. เมืองพัทยา อบจ. เทศบาล อบต. ว่าควรเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่เท่ากัน แต่กรณีของ กทม. เอง มีโครงการที่มีลักษณะพิเศษ คือ โครงการก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำคลองเปรมประชากร ซึ่งใช้งบประมาณจำนวนมากอาจจะกระทบต่อเงินอุดหนุน

ของ กทม. ดังนั้น กทม. เสนอว่าโครงการก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำคลองเปรมประชากร เป็นไปได้หรือไม่ว่าจะให้สำนักงานประมาณพิจารณาให้ความเห็นชอบให้อยู่นอกสัดส่วนรายได้ของ อบท.

ประธาน กล่าวว่า ถ้าได้อย่างนั้นก็ในส่วนของ กทม. คงไม่ขัดข้องอะไร

ศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ กล่าวว่า เงินอุดหนุนเฉพาะกิจเป็นเงินอุดหนุนที่รัฐบาลมีนโยบายต้องการให้ท้องถิ่นใช้จ่ายเป็นไปตามเจตนารมณ์รัฐบาล โดยปกติเงินอุดหนุนเฉพาะกิจไม่ควรนำมานับในสัดส่วนรายได้ของท้องถิ่น แต่ว่าระบบงบประมาณกำหนดให้นับอยู่ด้วย เพราะฉะนั้นถ้าเพิ่มเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จะไปกระทบเงินอุดหนุนทั่วไป ก็ไม่เป็นไร กติกาว่าอย่างนี้ก็ใช้ไปก่อน จนกว่าจะแก้ แต่ว่าในกรณีที่มีโครงการใหญ่ ๆ เช่น กทม. เป็นที่ชัดเจนในการทำตามความต้องการของรัฐบาลเพื่อประเทศไทย ฉะนั้นถ้าหากนำโครงการนี้เข้ามาอยู่ในวงเงินด้วยก็จะเบียดให้ท้องถิ่นอื่นได้รับน้อยลงไป กรณีโครงการใหญ่ ๆ เห็นด้วยกับ กทม. ให้แยกออกไป เพราะเป็นโครงการของรัฐบาลเป็นโครงการของประเทศ

นางคณิตา ราชภรณ์ชัย กล่าวว่า การจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอขอความเห็นชอบ เป็นกรอบกว้างและอยู่ในสัดส่วนกรอบเดิม ไม่กระทบเงินอุดหนุนทั่วไป

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า เป็นท้วงติงการบริหารงบประมาณของท้องถิ่น หลังจากทำให้ท้องถิ่นตั้งงบประมาณตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณใหม่ ถ้าเป็นเงินรายได้ท้องถิ่นที่หารือกัน ๓ ล้านล้านบาท ยกเว้นเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ รายได้ของท้องถิ่นที่เก็บเองที่จัดสรรเพิ่มให้อบต. ต่าง ๆ กระบวนการงบประมาณควรจะสิ้นสุดที่สภาท้องถิ่น ไม่มาบริหารกับกระบวนการงบประมาณระดับชาติ เฉพาะส่วนที่เป็นเงินโครงการที่ท้องถิ่น จัดทำงบประมาณตามยุทธศาสตร์ชาติที่หารือกัน ยุทธศาสตร์การจัดการน้ำ โครงการเหล่านี้ถ้าท้องถิ่นทำ ท้องถิ่นต้องของบประมาณจากรัฐบาล ภายใต้ยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ท้องถิ่นต้องมาชี้แจงคณะกรรมการที่สภา โดยเห็นด้วยหลักการของศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์ งบประมาณต้องเป็นงบประมาณของรัฐบาลกลาง อยู่ในกรอบของรัฐบาลกลาง มีหน่วยงานเจ้าภาพบริหารจัดการน้ำ และมอบอำนาจหรือมอบงบประมาณให้ท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง เพราะฉะนั้นจะต้องอยู่นอกสัดส่วนรายได้ของ อบท. ที่ร้อยละ ๓๐ ร้อยละ ๒๙ เป็นงบประมาณที่ท้องถิ่นจัดทำงบประมาณ และผ่านสภาท้องถิ่น ไม่ต้องมาที่ส่วนกลาง ส่วนงบยุทธศาสตร์ชาติจัดสรรเงินอุดหนุนซึ่งไม่ควรเรียกว่าเงินอุดหนุน เพราะเป็นงบยุทธศาสตร์และตั้งงบประมาณที่ส่วนกลาง ถ้าท้องถิ่นจะไปทำควรจะเป็นงบประมาณที่ท้องถิ่นได้รับอุดหนุน

นางพิมพ์ โอวาลิทธิ์ กล่าวว่า กรณีของ กทม. มีความเป็นไปได้ โดยต้องพิจารณาฐานะการเงินของ กทม. ด้วยว่าสามารถรับภาระได้แค่ไหน เนื่องจากเป็นโครงการขนาดใหญ่จึงต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งสำนักงานประมาณจะได้เสนอความเห็น โดยวิเคราะห์ฐานะการเงินของ กทม. ประกอบการพิจารณาด้วย ส่วนเรื่องเงินอุดหนุนในสัดส่วนท้องถิ่นแยกประเภทเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปกับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเท่านั้น ที่ต้องเป็นเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อที่จะได้กำหนดว่าเป็นภารกิจของท้องถิ่นที่ต้องดำเนินการ เช่น ปรับปรุงระบบประปาหมู่บ้าน ส่วนอุดหนุนทั่วไป เช่น เงินอุดหนุนเป็นรายหัว ซึ่งเงินอุดหนุนเฉพาะกิจกับเงินอุดหนุนทั่วไปอยู่ในงบเงินอุดหนุน ไม่ได้กระทบยอดอะไรในภาพรวม

ประธาน กล่าวว่า ส่วนที่ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา ตั้งข้อสังเกตให้เรียกใหม่ให้ถูกต้อง มีความหรือไม่ ขอให้ท่านอาจารย์ช่วยเสนออีกครั้ง

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา กล่าวว่า งบประมาณยุทธศาสตร์ที่รัฐบาลมอบให้ท้องถิ่น ดำเนินการเป็นงบของรัฐบาลที่ต้องดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ แล้วท้องถิ่นเสนอของบประมาณ ถ้ารัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้ไม่ควรเรียกเงินอุดหนุน เพราะว่าเงินอุดหนุนจะเป็นเงินอุดหนุนในกรอบของการทำหน้าที่ของ อบท. ถ้าเป็นโครงการพัฒนาประปาหมู่บ้าน สวัสดิการพื้นฐานของท้องถิ่นเป็นเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ถ้าเป็นการบริหารจัดการน้ำระดับชาติที่ กทม. กำลังทำเป็นโครงการตามยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งถ้าจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนจะผิดวัตถุประสงค์ ผิดประเภททันที จึงต้องการให้อยู่นอกกรอบเพื่อให้ถูกเป้าหมาย

นางพิมพ์ โอวาทิธี กล่าวว่า ปกติจัดสรรนอกกรอบอยู่แล้ว ถ้าอยู่ในกรอบคือเงินอุดหนุน มีเงินอุดหนุนทั่วไปกับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ส่วนถ้าจัดสรรเป็นนอกกรอบจะเป็นค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เป็นรายการเฉพาะที่แยกออกไปต่างหาก

ประธาน กล่าวว่า สรุปรูป กทม. ก็ไม่ต้องเดือดร้อนอะไร และงบประมาณเป็นเงินประเภทไหน ก็ได้ให้ความเห็นชอบในแนวทางนี้

นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ นายกเทศมนตรีนครยะลา กล่าวว่า มีข้อเสนอเรื่องการจัดสรร ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ ขอให้ผู้แทน อบต. ได้นำเสนอ ซึ่งไม่ใช่สัดส่วนการจัดสรรให้ อบจ. ร้อยละ ๘๐ เทศบาล และ อบต. ร้อยละ ๒๐ ตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ

นายวิชัย ไตรรัตน์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกะไหล กล่าวว่า ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ได้หารือกันมานาน ต้องขอบคุณรองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ ที่เชิญประชุมร่วมกันทั้ง ๓ สมาคม หารือว่าทำอย่างไรถึงจะให้ อบต. และเทศบาล ได้มีรายได้มากขึ้น ตอนแรกเสนอสัดส่วนไป อบจ. ได้น้อยกว่า อบต. และเทศบาล โดย อบต. และเทศบาลได้รับจัดสรรร้อยละ ๖๐ - ๗๐ เนื่องจาก อบต. และเทศบาลมีงานร้อยละ ๕๐ ของทั้งประเทศ เมื่อ อบต. และเทศบาล ได้รับการจัดสรร ในส่วนของอบต. ต้องแบ่งให้ อบต. ที่มี ๕,๐๐๐ กว่าแห่ง แทบจะไม่ได้อะไร อบต. บางแห่งทำถนนได้ไม่เกิน ๕๐๐ เมตร แค่อำนาจเงินเดือนก็หมดไปแล้ว ทั้งความเจริญเติบโต ทางด้านการท่องเที่ยว รถยนต์ที่สัญจรไป อบต. และเทศบาลมากขึ้น การหารือกับทางสมาคม อบจ. เพื่อขอปรับสัดส่วน การจัดสรรของ อบจ. ยังไม่ยอม เพราะว่า อบจ. มีภารกิจมาก ดังนั้น อบต. จึงขอเพิ่มสัดส่วนร้อยละ ๑๐ จากครั้งแรก ที่ขอไปร้อยละ ๔๐ - ๕๐ ซึ่งคงต้องขอความกรุณาจากผู้แทน อบจ. ซึ่งจะทำให้สัดส่วนภาษีรถยนต์ของ อบจ. เป็นร้อยละ ๗๐ อบต. และเทศบาลเป็นร้อยละ ๓๐ แต่ร้อยละ ๑๐ ที่เพิ่มขึ้น อบต. ก็ไม่ได้หมดต้องแบ่งกับเทศบาล ร้อยละ ๕ ซึ่ง อบต. จะได้ประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ - ๖๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นเงินจำนวนมากสำหรับ อบต. แต่เป็นเงิน จำนวนน้อยมากสำหรับ อบจ.

นายมังกร ยนต์ตระกูล กล่าวว่า ขอเสนอสัดส่วนการจัดสรรภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ อบจ. ร้อยละ ๘๐ เทศบาลและ อบต. ร้อยละ ๒๐ เหมือนเดิม สมาคมไม่ได้ให้มาตัดสินอะไรตรงนี้ ถ้า อบต. และเทศบาลเพิ่มอีกร้อยละ ๑๐ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ของ อบต. และเทศบาลเพิ่มทุกปี เชิญประชุม ๓ สมาคม ก็ไม่ยอม ไม่รู้จะทำอย่างไร สมมติคิดใหม่รายได้ท้องถิ่นจัดเก็บเองอีก ๗๕,๐๐๐ ล้านบาท แถมอีก ๓ ตัว รายได้รัฐบาล เก็บให้ รัฐบาลแบ่งให้และเงินอุดหนุน รวมกันเป็นก้อนแล้วหารจำนวนประชากร เช่น อบต. มี ๘,๐๐๐ คน ประชากร รายละ ๓,๐๐๐ บาท เอาไป ๒๔ ล้านบาท เทศบาลนคร รายละ ๔,๐๐๐ บาท ได้ไป ๑๐๐ กว่าล้านบาท อบจ. ๖๐๐ คูณ ๑ ล้านบาท ก็ได้ ๖๐๐ ล้านบาท คือ ภาษีทุกตัวเป็นของทุก อบต. ทั้งนี้ เพื่อให้ อบต. เล็ก ๆ อยู่ได้ โดยคิดตาม จำนวนประชากร

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า เรื่องดังกล่าวยังอยู่ในกระบวนการหารือกัน อยู่ มีตัวเลขที่พอจะยอมรับได้ระดับหนึ่ง เบื้องต้นเข้าใจว่าหลักการนี้ยังคงเดินตรงกัน คือภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ ให้เป็นรายได้ของท้องถิ่นทุกประเภท ซึ่งหลักการนี้จะเชื่อมโยงกับวาระถัดไปเรื่องกฎหมาย สัดส่วนที่เหมาะสมเป็น อย่่างไรเบื้องต้นได้คุยกันว่าจะใช้ภารกิจเป็นตัวแบ่ง ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของท้องถิ่น การออกแบบกรอบได้ตัวเลข มาตัวหนึ่ง ผกประสานกับผู้แทนบางสมาคมที่เข้าไม่ถึง ขออนุญาตรับไปหารือกันภายในเดือนกุมภาพันธ์จะหารือให้จบ และนำเสนอที่ประชุมอีกครั้ง

นายนิพนธ์ บุญญามณี กล่าวว่า ควรจะมีเกณฑ์มาตรฐานอย่างอื่น เดิม อบจ. ตกลง นำภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์มาแลกภาษีตัวอื่นโดยสังเกตเห็นว่าภาษีมูลค่าเพิ่ม ๑ ใน ๙ อบจ. ไม่ได้รับ เพราะว่า เดิม อบจ. ได้รับภาษีมูลค่าเพิ่ม ๑ ใน ๙ ด้วย แต่ตกลงว่าจะไม่ให้ภาษีดังกล่าวแก่ อบจ. และให้ อบจ. ได้ภาษีและ ค่าธรรมเนียมรถยนต์ แต่เนื่องจากภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์มีการเพิ่มทุกปี เพราะว่ารถยนต์เพิ่มขึ้น ท้องถิ่น จึงไม่ควรนำมาเทียบกัน ซึ่งจำนวนไม่มากเท่าใด เพราะฉะนั้นควรคุยเรื่องฐานภาษี ว่าตัวไหนควรจะได้รับการปรับ อย่างไร ที่เดียว จบไม่ต้องมาถามรายปี แต่ว่าสิ่งที่ประธานบอกว่าใช้แบบเดิมไปก่อน คิดว่าเรื่องนี้จะจบ เรื่องนี้ยังไม่ได้หารือสมาคม

เพราะถ้าตกลงกันแบบเดิม ได้อนุมัติมาจากกรอบเดิมแล้ว เพิ่มจากปีที่แล้ว มีความพึงพอใจแล้ว แต่ที่นี้พอจะเพิ่มอีก ก็ต้องเอากลับไปถามสมาคมจะว่าอย่างไร เพราะ อบต. และเทศบาลเห็นชอบ แต่ต้องตอบ อบจ. อีก ๗๔ แห่งด้วย

ประธาน กล่าวว่า มอบรองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ ไปช่วยทำหน้าที่ต่อไป

มติที่ประชุม ๑. เห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางการตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนของ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ เสนอดังนี้

๑.๑ การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ให้แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม กลุ่มที่ ๑ กรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ ๒ เมืองพัทยา และกลุ่มที่ ๓ อบจ. เทศบาล และ อบต. โดยให้แต่ละกลุ่มได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในสัดส่วนที่เท่ากัน

๑.๒ ให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และ อบจ. เสนอคำขอตั้งงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยตรง สำหรับการตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ เทศบาล และ อบต. ให้ตั้งงบประมาณผ่านส่วนราชการ ได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๓ การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบจ. เทศบาล และ อบต. ให้แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ อบจ. กลุ่มที่ ๒ เทศบาล และ อบต. โดยให้แต่ละกลุ่มได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่เท่ากัน

(๑) การตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อบจ. แบ่งเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ดังนี้

(๑.๑) เงินอุดหนุนทั่วไป ประกอบด้วย ๑) เงินอุดหนุนทั่วไป เพื่อดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ ให้ตั้งงบประมาณเพิ่มขึ้นจากที่ได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในอัตราร้อยละ ๑๐ ๒) เงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินเพื่อดำเนินการภารกิจต่าง ๆ ให้ตั้งงบประมาณตามรายการที่เคยได้รับการจัดสรรตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน

(๑.๒) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้ตั้งงบประมาณสำหรับรายการที่เคยได้รับการจัดสรรตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน

(๒) การตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ เทศบาล และ อบต.

(๒.๑) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้ตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเช่นเดียวกับของ อบจ.

(๒.๒) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีให้ตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนเพื่อเป็นแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการท้องถิ่น

(๒.๓) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนโครงการตามแผนปฏิบัติการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

(๓) การเสนอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ซึ่งเป็นรายการใหม่ให้เสนอ ก.ก.ถ. ให้ความเห็นชอบด้วย

(๔) ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ตามความเหมาะสมและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงินต่อไป

ทั้งนี้ การตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) กรุงเทพมหานครได้เสนอโครงการก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำคลองเปรมประชากรจากคลองบางบัวลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา และโครงการจ้างที่ปรึกษาควบคุมการก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำฯ เป็นโครงการ

ตามยุทธศาสตร์ที่ใช้งบประมาณจำนวนมากที่จะกระทบต่อสัดส่วนรายได้ของ อบท. การสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ ควรอยู่นอกกรอบวงเงินในสัดส่วนรายได้ของ อบท.

(๒) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ รายการใหม่ไปยังสำนักงบประมาณ ได้แก่ โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โครงการ อบท. ต้นแบบจัดการน้ำตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ธนาคารน้ำใต้ดิน) และโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เด็กปฐมวัยท้องถิ่นไทยผ่านการเล่น ซึ่งเป็นรายการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ อบท. และเป็นภารกิจถ่ายโอน แต่ทั้งนี้จะต้องไม่กระทบกับวงเงินอุดหนุนทั่วไปที่ อบท. ได้รับการจัดสรร

๒. เห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรเงินภาษีให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยกำหนดไว้เช่นเดียวกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามที่คณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณเสนอ ยกเว้นภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ มอบให้รองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ เครือเทพ เป็นประธานการประชุมหารือสมาคม อบท. ทั้ง ๓ สมาคม ให้ได้ข้อยุติแล้วนำเสนอ ก.ก.ธ. อีกครั้ง

๔.๕ การปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. เรื่อง ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ธ.) ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ ได้พิจารณาเรื่องร่างพระราชบัญญัติรายได้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ซึ่งที่ประชุมมีข้อสังเกตว่า ร่างกฎหมายดังกล่าว เคยนำเข้าที่ประชุม ก.ก.ธ. พิจารณาแล้วครั้งหนึ่ง แต่มีเรื่องภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ที่กำหนดให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) มีข้อทักท้วงจากสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย และสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และให้ทั้ง ๓ สมาคมไปหารือร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง จึงมีมติให้ถอนเรื่องดังกล่าวออกไปก่อนจนกว่าผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบท.) ใน ก.ก.ธ. จะได้ข้อยุติร่วมกัน และนำเสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาต่อไป

คณะกรรมการจัดทำกฎหมายรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ได้มีมติรับทราบมติ ก.ก.ธ. ดังกล่าว และมอบหมาย ฝ่ายเลขานุการ จัดประชุมหารือสมาคม อบท. ทั้ง ๓ สมาคมเพื่อให้ได้ข้อยุติในเรื่องการจัดสรรภาษีรถยนต์ให้แก่ อบท. แต่ละประเภท ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้จัดประชุมหารือเรื่องดังกล่าวร่วมกันระหว่างผู้แทนสมาคม อบท. ทั้ง ๓ สมาคม และ กทม. เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ โดยมีรองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ เครือเทพ เป็นประธาน ผลการประชุมได้ข้อยุติว่า เห็นควรปรับปรุงร่างกฎหมายรายได้ อบท. พ.ศ. โดยกำหนดภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ เป็นภาษีท้องถิ่น และให้ อบท. ทุกประเภท (กทม. เมืองพัทยา อบจ. เทศบาล อบต. และ อบท. รูปแบบอื่นตามที่กฎหมายจัดตั้ง) มีรายได้จากภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ แต่การจัดสรรรายได้จากภาษิดังกล่าว ระหว่าง อบท. แต่ละประเภทยังไม่ได้ ข้อยุติ โดยที่ประชุมเสนอให้ใช้ระยะทางของเส้นทางถนนทั้งหมดใน อบท. แต่ละประเภทเป็นหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษิดังกล่าว เพื่อใช้ในการกำหนดสัดส่วนการจัดสรรภาษีฯ ให้แก่ อบท. แต่ละประเภท และเสนออนุกรรมการจัดทำกฎหมายรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาต่อไป

คณะกรรมการจัดทำกฎหมายรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. แล้ว มติเห็นชอบให้ปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติรายได้ของ อบท. พ.ศ. โดยกำหนดให้ภาษียนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมาย ว่าด้วยการขนส่งทางบก เป็นภาษีท้องถิ่น และให้จัดสรรให้ อบท. ทุกประเภท โดยปรับปรุง แก้ไข มาตรา ๗ (๑) ภาษีท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น ตามที่กฎหมายจัดตั้งที่มีพื้นที่ไม่เต็มจังหวัด เพิ่ม (ณ) ภาษียนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และให้นำเสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาต่อไป

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า คณะอนุกรรมการฯ ได้ดำเนินการตามมติ ก.ก.ถ. ดังกล่าวแล้ว ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติรายได้ต้องการปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. สามารถดำเนินการต่อไปในขั้นตอนของการเสนอร่างกฎหมายเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปได้ จึงเห็นควรมีมติเห็นชอบให้เสนอร่างพระราชบัญญัติรายได้ต้องการปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. โดยให้ปรับปรุงแก้ไข มาตรา ๗ (๑) ภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยา องค์การปกครองท้องถิ่นรูปแบบอื่นตามที่กฎหมายจัดตั้งที่มีพื้นที่ไม่เต็มจังหวัด เพิ่ม (ณ) ภาษีรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกตามที่คณะอนุกรรมการจัดทำกฎหมายรายได้ต้องการปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอ และให้ฝ่ายเลขานุการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ประธาน กล่าวว่า สรุปกฎหมายฉบับนี้เคยพิจารณาไปแล้ว แต่ติดอยู่ที่ภาษีรถยนต์ จึงนำในส่วนที่ติดกลับมา ซึ่งก็ยังติดอยู่ดี แต่ว่าตกลงยุติว่าเรื่องของภาษีรถยนต์ให้เป็นภาษีท้องถิ่น และจัดสรรให้ อบจ. เทศบาล อบต. เมืองพัทยา กทม. ทั้งหมด แต่ส่วนที่จะจัดสรรกันอย่างไร ไม่ต้องกำหนดในกฎหมายใช้หรือไม่

เลขานุการ กล่าวว่า ตามร่างกฎหมายรายได้ต้องการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์เป็นภาษีท้องถิ่นของ อบท. ทุกประเภท ซึ่ง อบท. ประเภทใดได้รับเท่าใดจะเป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ที่จะกำหนดขึ้น ซึ่งไม่ต้องกำหนดการจัดสรรภาษีดังกล่าวไว้ในร่างกฎหมายรายได้ต้องการปกครองส่วนท้องถิ่น

ประธาน กล่าวว่า ต้องหารือเกี่ยวกับแนวทางซึ่งก็ต้องฝากประเด็นนี้ไปที่รองศาสตราจารย์ วีระศักดิ์ ให้เดินหน้าต่อไปในแนวทางนี้ อย่างน้อยกฎหมายจะได้เดินหน้าเสนอคณะรัฐมนตรีได้ต่อไป แม้ว่าขณะนี้จะเสนอไม่ทัน แต่ก็ยังต้องดำเนินการอยู่ดี

มติที่ประชุม เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติรายได้ต้องการปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ตามที่คณะอนุกรรมการจัดทำกฎหมายรายได้ต้องการปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอ ซึ่งกำหนดให้ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์เป็นภาษีท้องถิ่นของ อบท. ทุกประเภท โดยให้ปรับปรุงแก้ไข มาตรา ๗ (๑) ภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นตามที่กฎหมายจัดตั้งที่มีพื้นที่ไม่เต็มจังหวัด และเพิ่มมาตรา ๗ (๑) (ณ) ภาษีรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และให้ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

นายนิพนธ์ บุญญามณี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา เสนอที่ประชุมว่าขณะนี้ มีมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปฏิบัติตนช่วงเลือกตั้ง จึงขอความชัดเจนในการปฏิบัติตน

ประธาน กล่าวว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบหรือไม่ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ส่งหนังสือเวียนไปถึง อบท. ทั้งหมด เกี่ยวกับเรื่องการวางตน ประพฤติตัวในช่วงเลือกตั้งของผู้บริหาร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ทำสิ่งใดได้บ้าง ทำสิ่งใดไม่ได้ ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไม่ได้ ทางกระทรวงมหาดไทยจะช่วยชี้แจงตรงนี้ได้หรือไม่ แล้วผมจะชี้แจงเรื่องมติคณะรัฐมนตรี

นายธนาคม จงจีระ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายใน แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่าได้มีหนังสือเวียนออกไปแล้ว ซึ่งเป็นมาตรฐานกลางส่วนจะไปอย่างไร ค่อยไปหารือกันอีกที และต้องหารือกับ ก.ก.ต. ด้วย

ประธาน กล่าวว่า เดิมเคยมีมติคณะรัฐมนตรี ๔ มติ เกี่ยวกับการวางตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการเลือกตั้ง แต่มติ ๔ มตินั้นเป็นมติที่ออกสมัยรัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. ๒๕๔๐ พ.ศ. ๒๕๕๐ กระทรวงมหาดไทยเห็นว่าเพื่อให้เป็นการปลอดภัยไว้ก่อน จึงได้ออกหนังสือเวียนเรื่องเกี่ยวกับผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นจะต้องวางตนประพฤติดังไร และเป็นการวางเกณฑ์ไว้ค่อนข้างเข้ม ต่อมา ก.ก.ต. ทำเรื่องเสนอรัฐบาลว่า เนื่องจาก ก.ก.ต. เห็นว่ามติคณะรัฐมนตรี ๔ มติ ยังใช้ได้อยู่ จึงขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติย้ำอีกครั้งหนึ่งว่าให้ทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นท้องถิ่น

หรือไม่ใช้ท้องถิ่น ถ้าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วจะต้องปฏิบัติตามคณะรัฐมนตรี ๔ มติ นั้น ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นว่า มติเดิม ๔ มตินั้นออกตามรัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. ๒๕๔๐ กับ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งปัจจุบันเป็นรัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีความแตกต่าง ก็ยังไม่มีมติอะไรตามที่ ก.ก.ต. เสนอ แต่กลับไปมีมติว่า เชิญทุกฝ่ายมาหารือร่วมกัน ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย ก.ก.ต. สลค. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานดังกล่าวได้หารือร่วมกัน จนได้ข้อยุติ เสนอคณะรัฐมนตรีให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี ๔ มติ และมีมติขึ้นใหม่ เป็นมติปี ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกฝ่าย ทุกประเภท ซึ่งรวมทั้ง อบจ. เทศบาล อบต. ปฏิบัติตาม คำขอของ ก.ก.ต. กลาง และ ก.ก.ต.จังหวัด เมื่อต้องการขอความร่วมมือ

๒. ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกฝ่าย ทุกประเภท ไม่ว่าข้าราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นวางตนเป็นกลางทางการเมือง คือ ให้เป็นไปตามที่ ก.ก.ต. จะกำหนดรายละเอียดต่อไป

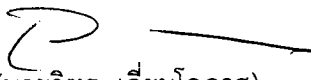
๓. ให้ยุติหรือระงับ หรือพิจารณาด้วยความรอบคอบเกี่ยวกับการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ช่วงเวลาก่อนเลือกตั้ง ด้วยเหตุเกรงว่าจะไปกระทบกับการปฏิบัติหน้าที่ในการเลือกตั้ง คือ ไม่บอกว่าห้ามย้าย ถ้าเป็นการแต่งตั้งโยกย้ายที่เข้าคณะรัฐมนตรีจะโปร่งใส ต้องกราบบังคมทูลโปรดเกล้า แต่ที่ ก.ก.ต. เป็นห่วง คือ การโยกย้ายที่ไม่เข้าคณะรัฐมนตรีมีการโยกย้ายย้ายกันอยู่ทุกวัน และจะต้องแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่การเลือกตั้ง เป็นแสนคน ถึงเวลาใกล้จะเลือกตั้งเกิดมีการสับเปลี่ยนหน้าที่โยกย้าย คนใหม่มาแทนยังไม่ได้ผ่านการอบรม คนที่เคยอบรมจาก ก.ก.ต. แล้ว ก็ย้ายไปทำหน้าที่อื่น จึงพยายามอย่าย้าย ไม่ได้ถึงกับห้าม อย่าย้ายถ้าไม่จำเป็นเพราะเกรงว่าจะกระทบกับการเลือกตั้ง ไม่ได้ห่วงเรื่องการเปลี่ยนหัวคะแนนอะไร ห่วงว่าจะกระทบต่อการเลือกตั้งให้ทุกฝ่ายรอบคอบ ท้องถิ่นต้องระวังการแต่งตั้งโยกย้ายในช่วงเวลานี้ ก็ขอให้มีเหตุผลความจำเป็น

๔. ให้ข้าราชการส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่น ให้ความร่วมมือในการใช้สถานที่ทางราชการ เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้ง หมายถึงการไปตั้งคูหาเลือกตั้ง ซึ่งอาจจะต้องใช้โรงเรียน หรือสำนักงาน

๕. ให้ข้าราชการ ส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ให้ความร่วมมือในการใช้สถานที่ สำหรับติดป้ายหรือประกาศในการหาเสียง โดยถือหลักความเสมอภาค คือ ต้องให้ทุกพรรคเท่าเทียมกัน มติข้อนี้ ไม่หมายความว่าห้ามการให้เข้าไปใช้สถานที่หาเสียง เปิดเวที และพิจารณาตามกฎหมายรักษาความสะอาดกันเอง

๖. ให้ทหาร ตำรวจ พลเรือน สนธิกำลังรักษาความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่ กับประชาชนที่มา ใช้สิทธิ ซึ่งมติข้อนี้แจ้งไป ๓ จังหวัดภาคใต้ ได้ถาม ก.ก.ต. แล้วว่าสุดท้ายแล้วผู้บริหารท้องถิ่นเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ได้หรือไม่ เพราะไม่มีที่ใดห้าม เป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นขั้นตอนต่อไปคือ จะช่วยในการหาเสียงให้แก่พรรคได้ หรือไม่ คำตอบคือ ถ้าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องวางตัวเป็นกลาง ขอให้ระมัดระวัง ไม่ได้ห้าม หากทำนอกเวลาราชการ และไม่ใช้ตำแหน่ง ไม่ใช้หน้าที่ ไม่ใช่ ๔ อย่าง คือ ๑. ไม่ใช่เวลาหลวง ๒. ไม่ใช่คนของหลวง ๓. ไม่ใช่ทรัพย์สินของหลวง ๔. ไม่ใช่สถานที่หลวง แต่ ๔ อย่างนี้ให้ระวังไว้ก่อน ทุกคนจะเสมอภาคเหมือนกันหมดไม่ว่าจะเป็นคณะรัฐมนตรี หรือเป็นผู้บริหารท้องถิ่นจะใช้เกณฑ์เดียวกัน สรุปอย่าไปแปลงหนังสือเวียนของกระทรวงมหาดไทยจนกระทั่งทำไม่ได้ กระทรวงมหาดไทยเข้าใจตามนี้แล้วด้วย ถ้า ก.ก.ต. ออกความชัดเจน จะแจ้งเวียนอีกครั้ง

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

(นายวิฑูรย์ เอี่ยมโอรส)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ

การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจ

ผู้ตรวจงานการประชุม